

Latweefchu Awises.

60. gada-gabhjums.

Nr. 22.

Trefchdeenā, 3. (15.) Junijā.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrudau, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga gramatu-bohdē Jelgavā.

Rahditojs: No eefschjemehm. No ahrefemehm. Wisjainatahs siinas. Mitards un pilsehtas dahmas. Bishu daba, 2c. Wehtule hej paraksta. Bar Subates 2c. Dohmas par 2c. Drupas un drustas. Atbildes. Studinashanas.

No eefschjemehm.

Behterburga. „Waldibas Wehtnefīs“ dohd par semneeku buhshanas reformu schahdas siinas: Walsts-padohmē pahrspreeda preefchlikumu I. par semes atpirschanu no tahdeem semneekem, lam wehl darishanas schini siinā ar muishu ihpafschneekem, un II. par atpirschanas-naudas pamafschanā daschōs apgabalōs walsti. Lai pehdejo punkti jo gruntigi pahrspreestu, Keisara Majestete Wisaugstaki pamehleja: 1) Gezelt ihpafschu konferenzi, kas scho leetu nemtu fawās rohkās. Pee konferenzes nems dalibu eefschleetu, domehnu un finantschu ministereu kungi, un leetas-prateji, ko ministere uš tam usaizinahs. 2) Ko schi konferenze nospreedihs, tas ir lihds 15. Septemberim f. g. jaleek preefchā walsts-padohmei. — **Gatschinā** nakti us 23. Maiju bijusi breefniga wehtra, kas, kā „Now. Wr.“ stahsta, padarijus dauds behdu. Granita stabs, kuru Keisars Bahwils uštahdijis par peeminu tanī weetā, kur Malteeschu deputazija pasneedja Keisaram diplomu, kā Malteeschu ordena leelmeisterim, tikusi no sibena faspahrdita lihds pascham pamatam. Sem staba fagruwufcheem atmekeem atrada gorodowoja lihki, kas laikam pee staba bij mellesis patwehrumu pret bahrgo negaisu. Sibena spehrens bijis tik warens, ka staba gabali atrasti labu gabalu no ta, lihds 85 afu tahlumā; aplahreteje lohki stipri apstahdeti. Zaur gaisa peepeschu fatrizinaschanu, kirafeeru kasarmās isdaushits lihds 300 lohgu ruhshu un isgabsts wairak nekā 100 rahmju. — **Tekinzu deputazija**, kas tagad Behterburgā ušturahs, 23. Maijā brauja us Gatschinu, Keisara Majestetei stahditees preefchā. Deputaziju wada Gwes-Murad-Tikma-Sardars, kuras dehlens Urasberda lihds; pee deputazijas peeder diwi Tekinzi is Geol-Tepes un weens is Merwas. No dselszeta-stanzijas deputaziju pahrweda us Keisara pili pils-ekipaschās. Pili deputaziju fanehma kara-ministeris Wannowskis. Pulksten 1ā pee deputazijas isnahza Keisars generala uniformā, ar Jurga krusu pee kakla. Tekinzi, pehz sawa ceraduma, rohkās gohdbihigi salikdami, semu pallanijahs preefch Keisara Majestetes. Us Keisara waizafchanu, kahdu dalibu Tikma-Sardars nehmis Tekinzu karōs pret Kreeweem, winsch atbildeja zaur tulkū, ka pirmā karā schis nekarojis pret Kreeweem (sem generala Romakina wadishanas); bet pehdeja karā schis bijis wifa Tekinzu kara-spehka wadonis, pee lam 2 reisas tizis eewainohs — labajā plezā un kahjā. Tahkat ruadams, Tikma-Sardars isfazija wehleschanohs, ka griboht pats un wisi wina lihdstauteefchi „muhshigi“ palikt Baltā Zara wispadewigatee kalpi, un ka labprahht dohtu fawu dehlu kara-skohlā. Schini brihdī eenahza Keisarene ar saweem dehleem, Trohnamantineeku Nikolaju un leelfirstu Georgiju. Tekinzi apfweizinaja Keisareni un leelfirstus zaur semu palohzishchanohs. Keisara Majestete laipni farunajeēs ar deputaziju, apfweizinaja Tikma-Sardaru par majoru un pasneedja tam sudraba poletes, gohda-sohbinu un selta pulksteni; ari ziti deputati dabuja selta pulkstenus. Tad wehlejis, lai Tekinzi dshwo meerigi, Keisars ar sawu Augsto Familiju atstahja sahli. — Tekinzi lihds asarahm bij aisgrahbti zaur tahdu laipnu, schehligu usnemshanu. „Es ir fapni ne-esmu redsejis tahdas laimes“, Tikma-Sardars rumaja. Pehz audienzes deputazija tika eewesta zitā istabā, kur teem bij fagatawohts bagats brohlasts. Pehz brohlasta Tikma-Sardars apjohshs ar Keisara dahwinato sohbinu un peelika poletes, kas, kā redsams, winam pascham un wina pawadoneem darija seelu preeku. — No Gatschinas wini tika atkal pils-ekipaschās nowesti us dselszeta-stanziju. „Mehs buhshim uštizigi kalpi sawam Wal-

tam Zaram; mehš atdohsim sawu dshiwibu preefch Wina!“ deputazija proham braukdama fazija. — Tikma-Sardara dehls pirms tiks nodohts Nikolaja kawalerijas-skohlā, un wehlat pahschu-korpusā. — **Behterburgā** schinis deenās bij jauna pilsehtas dohmneeku un waldes zefschana. Lihdschinigais pilsehtas-galwa, barons Korffs, wairs netika eezelts, bet wina weetā eewehleja tirtotaju Glasunowu. — „**Waldibas Wehtnefīs**“, shmedamees us pehdejeem notikumeem Bulgarijā, isfludina Keisara wehstijumu, kura teel atraiditas daschas nedibinatas runas, ka Kreewu wal diba zaur sawu klufuzeeschanu peerahdoht, ka Keisars ne-efoht meerā ar Bulgarijas firsta istureschanohs. Nē, Keisars turpreti zeefchi pataujotees us firsta gohdprahhtibu un nolukteem, kas tilai wehlotees Bulgaru tautas labumu, un atfihstohht firsta prahstijumus par taisnigeem un tohti wajadfigeem; Keisars dohdohht Bulgareem padohmu, firstam uštizetees un us sweschu eefschukstjumeem neklausstees, kas grih faiti faraut stary tautu un firstu. Beidschot „Wald. Wehtn.“ faka, lai neschahbotees par Keisara un wifas Kreewijas draudfigahm juhtahm preefch Bulgareem, kuru labklahshanas wina sirdihm stahwoht tuwu.

Par kara-deenestneeku (wirsneeku un saldātu) teefibahm isfludinahts eewehrojams jauns likums. Minetahs teefibas zaur fenakeem likumeem bij daschadi aprohbeschotas, un jaunais likums atmet dauds aprohbeschoshanu, kas atrastas par newajadfigahm, kaut gan daschas ari wehl paturetas. Par laulibas noslehghschanu tagad nosazita tahda kahrtiba: Wirsnēeks, kas atrohdahs aktiwā deenestā, newar agraki dohtees laulibā, kā til tad, kad tas palizis 23 gadus wezs. Bet ari tad laulibas noslehghschana wehl naw pilnigi wina walā. Kamehr tas naw fasneedhs 28. gadu, tas war dabuht no saweem preefchneekem atlauschanu preefch prezibas til tad, kad tas stahda preefchā sawu jeb bruhtes, jeb abu mantu, kas apdrohshina wismasak 250 rublu gada-eenahshanas. Schi manta, kas war pastahweht procentu papihros jeb zitōs drohshōs naudas dokumentōs, jeb ari dokumentōs par nekustama ihpafschuma peederibu, teel nodohta wirsneeka preefchneeku glabashanā, un procenti teel kahrtigi ismaksati. Kad wirsneeks fasneeds 28. gadu, jeb isstahjahs is deenesta, jeb kad weens no prežeteem nomirht, wifa manta un dokumenti teel isdohti, lam peenahshahs. Wirsneekam, kas jau 28 gadus wezs, mantas apdrohshibas preefch prezefshanas naw wajadfigs. Saldateem pilnigi aisleegts dohtees laulibā; turpretim unterofizeereem, kas sawu likumigo laiku isdeenejuschi un paleek fawwaligi deenestā, tas gan atlaufs. Tāpat ari teel isdarita isnemshana preefch to kara-spehku unterofizeereem un saldateem, kas stahw walsts rohbeschu-malās.

No pilnigi atzeltahm aprohbeschoshanahm peeminams fenakais likums, kas aisleedsa semajeem tschineem (unterofizeereem un saldateem) isdoht wekfelus un west tirdsneezibu. Pehz jaunā likuma (art. 2134.) tilpat wirsneekem, kā semajeem tschineem atlaufs isdoht wekfelus, til ween isdewejus newar likt parahdu arestē, kamehr tee atrohdahs kara-deenestā, bet jaturahs weenigi pee isdeweja mantas. Turpetim kad tee isstahjuschees no deenesta un wekfelis wehl spehka, tee par to atbild, kā katra zita persona. Tāpat jaunais likums (art. 2135.) atwehl wirsneekem un semajeem tschineem west us sawu wahrdū tirdsneezibu un ruhpnēezibu, faprohhtams — ar wifu andeles un ruhpnēezibas likumu un maksafschanu ispildishanu. Til ween teem til ilgi, kamehr tee atrohdahs kara-deenestā, andele jeb ruhpnēeziba jawed zaur weetneeku jeb piluwari, jo pascheem teem ja-ispilda sawi kara-deenesta peenahskumi.

Baltijas domehnu-pahrwalde isfludina, ka 15. Junijā winā tikschoht us 1881. g. wairakshohshana isnohmatahs Spilwes plawas,

pee Mihgas, pawisam 128^{1/2} defet. leelas, un 10. Junijā, Zelgawas polizejas-waldē, — Zelgawas krohna ptawas, 60^{1/3} defet. leelas.

Preekšč meera-teešu eeweschanas darbeem, kā „Ziga f. St. u. L.“ suno, us Baltijas gubernahm ošohť sūhtihť waldoschā senata IV. departementa wirsprokureeris, ihstienais stahťrahts von Tur, kas schinis deenas jau atbrauzis Mihgā.

Zelgawa. Sestdeen, 23. Maijā, G. Sieslacka tga drukatawu us jaunu kohrteli pahkrwajohť, weena garainu maschines data nosita maschines-meisteri Zotteru, ahřsemneeku. Sefcheem wihreem scho maschines datu turohť, par nelaimi Zotteram pašlihdēja kaha, un tā wifs swars us wimu usgahsahs un wifu widu fadragaja, tā ka wunsch pehz mař minutehm islaida fawu garu. — **Truhbu lizeji** 23. Maijā israfā leelajā eelā labu teefu wezas naudas, kas sneedsahs atpakat lihđs 16. gadu-simtenim. — Buhtu jawehlahs, ka schi nauda tiktu nodohťta muhsu musejā un nepaliktu razeju rohlās! — **Swehtdeen**, 24. Maijā, pašchā rihta agrumā, pee pils Leelupē pahkřistitas 8 personas (kā dširdams, 4 feeweeshi un 4 wihreeschi), kas pahrgabhjuschas baptistōs.

Zelgawā schini wafarā buhwējahs jo nadsigi pa malu-malahm, — wairak nekā zītōs gaddōs. „Kur darbs, tur maife“. Mif efara-wahrteem pehrn nodeguschahs sahgu-sudmalas gatawas un jau fawu darbu sahlfuschas. Mif Annas-wahrteem ari pehrn nodeguschō linu-wehřptuwes fabřiki pasteids usbuwweht. Balcijas pagarinatā dšelfzela-eelas malā muhrē muhra namus. Pagarinatahs Rangihřera-eelas malās zet pa datai kohka, pa datai muhřetus namus; tur ari ir uhdens-flunste. — Třchuguna truhbas apakř pilřehtas eelahm, 6 pehdi dšlumā, teef jau eeraktas; is pilřehtas ahřā, lihđs uhdens sahlfřchanai, lihřohť mahla truhbas ismuhřetōs gangōs. — Zahna-basnižai muhrē jau tohrni; tohrnis maksahchoť 16 tuhřřtořchu rublu. Ari pilřehtas Wahzu mahžitaja namu pahrbuhwē. — Pilřehtas uhdens-sudmalas, kuras ari pehrn nodedsa, schini nedekā jau buhw-darbā nentas. Siwu-tirgu, kas schihm sudmalahm bij blakus, pa datai pahřzehla Dřifnas malā. — Leelupē, pee jau bijuschēem bahduschēem, wehl weenu jaunu tagad usbuwweja. — Zelgawā jau tagad weena pagara dehtu buhda tirgus-plazi uszelta gaidamahm Zahnu-tirgus deenahm; eefschā rahda gan kara-flunsti, gan karřto semju papugākus un třchuhřřas, — gan ari weenu zauri-slatamo Turku un weenu řefnigu dahmu, kura pee fawahm bisahm pakar 2 dšelsu humbas, 8 pohđu smagas, un wehl diwas tahdas pašchas tura fawās treknajās rohlās.

U. S.—n.

Zelgawā 29. Maijā, faulei usejohť, bij řipri apmahzees un labi wehřs gaisš. Wehřak pa břiřřham ari faulite atřpihđeja; pulřřten Gōs pehz pusdeenas us reif sibiņeja, řpehra un leetus gahsahs aumalam semē tā, ka eelas un dahřř pludoja. Leetus bij wajabřigs teitan, kā zitur, bet řpehřeens ari panehma řew upuri. — Rahda is masajeem wahrteem pretim Altona řlohlās-namam dšihwodama řewina bij ařgabhjuff ar neshahm un diwi bleka řpanneem pee pašchas pilřehtas no kahda pumpja nent uhdēni; — laifs bij tahds pat, kā wifu deenu. — Uhdēni panehmuff, ta gahja pa dahřřa-zelinu mahjās; puszela it no nejaufchi to trahřija minetais pehrřona řpehřeens, ka us weetas bij nohřř. Tur dšihwodamee łaimini bij redřeřufchi, ka wehl leetum sahřłotees tai drahnas deguschas. Špehřeens bij nahjās teefcham us pakauř; no drahninas, kas tai us galwas, tilai masš řřuhřitis bij atłizis; bisēs piřtee mati apřwilufchi un labā pufe łaklam un kreifee řahni un rohlās-apakřcha no padufes lihđs ihřřřkim tihři řazepuff. — Zita meefa un puswillainee řwahřki bij bes bruhřehm. Waj bleka řpanni un dšelfes ahři neshās nebuhs ari fawu teefu pee nelaimes mainigi?!
G. M.

No Tufuma. Ne řen atpakat, kā łafams „Zuck. Anzeigerā“, turenēs pils-eelā, G. namā, řo pahrbuhweja, eegahsahs řeena un greuhti eewainoja Šchihdu pulřřten-tařřtaja U. 4 gadus wezo meitinu, kas turpat řehťā, ne tahlu no winas řeenas, řpehřejahs. Dřihř pehz tam nabaga behrniřř nomira.

Grendřchu ařdohřchanas- un krahřchanas-lahdes řtatuti 2. Aprili apřřiprinati no finans-ministerijas.

No S. . . . es pufes. Reřinu, kā zitur, bet no muhsu pufes beeshi ween łatru pawafar pa Turgeem dauds jaunu řehnu, 15 lihđs 16 gadus wezi, kas 2 lihđs 3 gadus pagasta-řlohlā gahjufchi, dohdahs, no řaweem wezakeem usřlubinati, us Mihgu. Pee řmageem un greuhteem darbeem tee newar peestahtees; łahdu amatu mahjitees tee ari negřib, jo tad ařsejohť dauds gadu, kur it nekā wairak nepelnohť, kā tik to pa-ehřřo deenu. Leelakais pulřs no řcheem jauneem řehneem

ee-eeť wihnuřchōs, kā wimi řaka, bet kas nekās zītō naw, kā itin prařři řchēki. Tur tee palihđs řchēkerim alu un brandwihnu pahřdohť, buteles tihřihť un pildihť, par nakti pee řchēka-galda řřahwehť un wehl řcho-to zitu padarihť. Širds nořahp, ka tahdi jauni zilweki řif pee meefas, kā ari pee dwehřeles nihřřř un pohřřā eeť. Šchēku istabas ir duhmu pilnas, miflas un dauds weetas ari tumřřas. Metihřo un nelabo gaisu deenahm-naktihm eedwahřohť, wakarōs wehlu jo wehlu gulehť eijohť un no rihteem agři řelotees: tas kohřch weřelibai łaulōs. Wehl dařchu reif teem peedahwā par wehť alu un brandwihnu, dohd zigarus un papirořus řmehřehť, řif řif useet, dabu glahřes waj ari buteles ar atłikufcheem dšchřeeneem, kas tohs wifina un łahřdina ar tahdahm leetahm eerařř, kas jaunkeem weřelibu řamaitā, jeb waj newar dřihř jo dřihř palikť par beidsamo dšchřaju un Šchuhpu-Behřtuli? Kur nu wehl wifadas rupjibas un besłauņibas, rahřchanahs un gahniřchana, řřihđinřch un dumpis, kas łatru deenu dšřrdami. Pluhřřchanahs un łauřchanahs tak ari dařchu reif noteef. Ko no tam tahdi war mahjitees, kas wehl, tā řakohť, ir behrnu łahřřā? Jau dařchi wezaki fawu behrnu dehť ruhřřas ařaras lehřřufchi, ka tas dabujis nedekahm waj mehneřcheem zeetumā gulehť, jeb no pilřehtas par areřtantu pahřřuhřitihť mahjās. Ar jaufahm řeribahm tee fawu dehlu us pilřehťu laidufchi, bet ar ruhřřahm řchēhlabahm to pehz mahjās řagaidijufchi. Dařch nebuhtu řif dšřři řřitis, ja nebuhtu par dauds jauns pilřehtas řchēkōs nodohts.

No Randawas pufes. Ģaro un bahřgo řeenu pawadijufchi, miřřo pawafaru eřam řagaidijufchi. Bij gan greuhti us pawafaras-puff. Beetřuhka dařcham łabam lohpu-ehđamā; ari tahdeem řaimnekeem, łam rudēni wifas malas ar řeenu, ahłoltinu, peluhm un wafarejas řalmeem bij kā bahřřin peebahřřas. Rudřu- un kweeřchu řalmus, neřřnadami wairš řur řif, gahja łaidarā řuhđōs, waj meta łahđā řřipā. Us pawafar ari řcheem truhka řeena, truhka řalmu un ne par łuhřřchānu, ne par naudu newareja dabuhť. Wainiga bija pee tam par dauds garā řeema; wainigi ari pašchi, ka nemahłam labi apřehřinaht, waj ari warehs řif dauds lohpu ismifřinaht; wainigi ari tahđā wihřē, ka gandřihř it wifř turam par dauds lohpu. Masak, bet labi ehđinati un kohřřti, tee atneřtu mums wairak łabuma, nekā dauds un panihřufchi, łam řif łnapi dšihwiba iswifłta; tee us plikahm ganibahm pusbadu mirdami—mums řif łahdu łahřřiti peena atmet. Wifadā wihřē buhs us preekřchu lohpu kohřřchana wairak ja-eewehřo; pahřzeestā pawafara muhs us to řlubinaht řlubina, łai tā wairš nedaram, kā lihđs řchim.

Muhsu apgabalā řeemas-řehja — řif rudři, kā kweeřchi — naw teizama. Řif reťās weetas ređř labu řehju; wairak wifur ta panihřufi. Kur řif łahda leijas weeta un řlahřona řeme, jeb řur řneegš dabujis pawafarā łgaki wirřu řřahwehť, tur řehja beigta un naw nekās łabš wairš řerams. Tahdas pašchas behđigas řinas dšřř no Łařřu un Kuldigas apgabala. Dauds weetas eřohť rudři isarřti un ar wafareju apřehťti.

Jau leelā pufe no Maija mehneřcha pawadita, bet muhsu apgabalā naw par řcho łaiķu neweena pileena leetus łizis, kas buhtu řeemas-řehju dauds-mař atřpirdřinajis un řahlites augřchānu un apřehťtahš wafarejas usnahłřchānu paweizinajis. Muffřtais řeemela- waj rihta wehřřch ween wairak puhřřch. Ja Deewa warena rohła muhs neshchlo, tad řemkophřeem muhsu apgabalā łohť greuhtš gaddš gaidams.

No řřpřā řeemas aulřřuma dařchu řmallaku kohřřinu řortes dahřřōs isřalufchās; kohku-řlohlās dauds jaunu kohřřinu pawisam beigti; łapat ari weegłakā řemē ehřřřchři (Křidřori) isřalufchi.

Řgahjufchā řeemā řagtu-banda pee mums leelřřkam fawu darbu řřahđaja. 25. Februara nakti isřaga Ģihgasmuřřchās řentineekam trihs řřigus ar wifu eejuhgu. Šłahde bij pee 400 rubl. 10. Merzā isřehma krohna Daigalesmuřřchās řentineekam trihs řřigus ar wifu eejuhguun deenesta-meitai dařchadas dřeħbes, — gan pašchu aulřřas, gan pirlřas. Šłahde řneedsahs pee 600 rubl. Weens řagtais řřigs Widřemē usřřmehtš. Aprila mehneřcha eefahłumā bij řagtu-banda Stem-pelmuřřchā, it tuwu pee Randawas meeřřina, eelausufees, łai gan laba atřlehga un řřpřā dšelsu łahřřis bijřři řřallim preekřchā. Řagři bij řřenderēs isłausufchi, atřlehgu un łahřřti atplehřřufchi un 2 řřigus, 500 rubl. wehřřibā, un łabus ratus lihđs ar wifu eejuhgu panehmufchi. Jau 24. Merza nakti gřibeřufchi řagři tur eelausřees, ratus no wahģufcha iswifłufchi, třchetřejas řchiras un wifu zitu eejuhgu preekřch juhģřchanas nolitufchi, dšelsu łahřřti řaleekufchi, atřlehgu řamaitajuřchi, bet łufřchēeris, pee řřeem eedams, řaglus isđřenajis. Nořagree řřigi zaur Šchihdu palihđřřibu dabuti atłal rohlās; tee řakerti ne tahlu no Łauroģenes, pee Puhřřchu rohřchahm. Preekřch tahdeem řagři

meistereem naw dselju fahrtis un stipri taistat asflehgas gandrihs ka it nefas. Teem laikam tahdi eerohtfchi, ar ko ihfa brihdi wisu faplehsch, isahrda jeb pahrwihle. Waj tahdi naw par leelu pohstu, kas semtohpja dahrgu mantu weena nakti panem! Zif dascham fainneekam 3 lihds 4 sirgus uf reisi nosohg! Ar ko ru lai laufus apstrahda? ka lai pee ziteem sirgeem tohp, kas tagad palikufchi til dahrgi? Buhtu gan jawehlahs, ka Augusta Waldiba sirgu-sagleem leelaku sohdu usliktu.

7. Aprili nodedsa Misfires Bauju fainneekam istaba un kalpu stakti. Uguns til ahtri isplatijusees, ka naw bijs eespehjams nefa dauds isglahbt. — Nakti uf 5. Maiju nodedsa Ritereschafes Dahrtos Sibles fainneekam wehja-sudmalas; esohd ari lihds 20 puhru labibas fadedsis. Naw sinams, no lam uguns zehlfusees, jo deenu preeksch tam naw nefas sudmalas malts. Laudis dohma, ka besdeewigas rohkas tihfcha prahda ugumi buhshoht peelaidschas.

Leepaja. Zif prasti un ruppi daschi strahdneeki wehl isturahs, to pehz „Lib. Ztgas“ peerahda schis atgadijums: Peedsehrees Kreewu strahdneeks, ar akmenem rohka, dsinahs pakal kahdeem Schihdeem. Jhpaschi weens Schihds tam likahs ta eereebis, ka uf wisadi wihs to gribeja dabuht rohkas. Nabaga Schihdinam pehdigi nefas zita ne-atlikahs, ka eeleht zehljau laiwinu un tur paslehptees sem zehljau kahjahn. Kad laiwa nobrauja no krasmalas, usbruzejs ari bij klahd krasa un pagehreja, lai nemohd lihds; „griboht tikai Schihdu slijznah!“ Bet kad uf to neklauhsjahn, winsch leelu akmeni meta uf laiwu; bet par laimi — netrahpija. Polizeja peesteidsahs un apzeetinaja wihru.

Leepaja. 21. Maija, ka „Lib. Ztga“ raksta, tur pehz pusdeenas, debess-braukschanas deena, Jaun-Leepaja notikufchas schahdas leetas: Bahnuscha eela, sikhirgotaja Ganzko nama preekscha (ne tabtu no bahnuscha) fapulzejahs pulks lauschu (wihru 300), pa leelakai datai Latweeschu, kas likahs buht lohti eekarsufchi. Desmit wihi ee-eet bohde un pagehr tabaku. Tirgotajs pasneeds tabaku un pagehr par to peenahkofcho naudu. Bet wini tam atbild, ka winsch naudas nedabufshoht, tamdeht ka nositis kristitus; un kad nu Schihds nopeetni pagehr malku, winaam ar leelu akmeni eesper pa gihmi, ta ka tuhlt nokriht bes famanas. Pehz tam tee 10 wihi iset is bohdes un usfahf kohpa ar saweem ziteem beedreem no ahrenes bohdi ar akmenem meh-tahd. Dauds akmenu eemeta nama, un isdausja lohgu. Usmanigi dariti zaur lauschu fapulzeschanohs, 2 schandarmi no bahnuscha tuhlt ari bij klahd un raudsija apzeetinaht nemeerneeku wadoni. Bet tas wineem uf weetas ne-isdewahs; weenu schandarmu laudis uf brikinu aplenza, to pat dausidami. Nu dewa sinu polizejai, kas apzeetinaja 7 nemeerneekus; pehz tam wisi ziti ahtri islihd. — Tas ihfuma buhtu notikufchais, ne-eerastais gadijums meerigaja Leepaja. Schi eemefla deht esohd jukas zehlfuchahs: Nedelas diwi atpakal Jaun-Leepaja Latweeschu starpa ispaudahs walodas, ka sikhirgotajs Ganzko noklawis stalli wezu wihru, kahdu laizinu wina barodams ar mazehn, uf Schihdu Deeldeenahm un pahrdewis wina astuis. Meefas winsch sadalijis gabalos ka leetas-pratejs, eelzjis maifa un tad nonesis mescha. Kad polizeja fahka ismekleht schahs walodas, wina usgahja kahdu is Mihgas eenahlfuchu schenketaju un masbohdeeku R. Ganzko Schihda kristigu konkurentu un pretineeku. R. seewa isteiza, ka tikai to esohd atstahstijusi, ko pati dsirdesjusi no Ganzko pameitas. Schi pameita, 9 gadus wezs behrus, polizejas preekscha ari teescham apleezimaja, ka schihd walodas ne-esohd meli, bet teescham esohd ta notizis, ka laudihm stahstihd. Tikai wehlaku, no polizejas sikhli isjantata, wina atsinahs, ka R. laudis winai eetikufchi wisu to leetu. No patehwa nelabi turehts, behrus labprahd bij kehrees pee laba lihdselka, atrehtees pee wina, un tamdeht R. lauschu usmusinajumeem steigfchus paklaufsijis. Leeta pahrgrohsjahs: ne wis pret G., bet pret abeem R. usfahka kriminal-ismekleschanu.

„Lib. Ztga“ lohti brihnahs, ka tahdas leetas tagadeja 19. gadu-simteni war notikt. Te esohd tikai wezu-wezahn neeku runas, kuru deht widus-laikos Schihdu wajaschanas zehlfuchahs: skaudiba, mantas-lahribas, pulgofchana un prasta mahru-tiziba. Bet mineta awise ari zere, ka meerigods Leepajneeks newareschoht notikt tahdas wispahrigas Schihdu wajaschanas, kahdas notikufchas Rijewa un Zefisawetgradu, un stipri palaujahs uf weetigahs polizejas wehribu, pee kam wisi apdohmigeem un kreetnee wihi tai nahshoht palihga. Polizeja ari tuhlt likusi flehgt wifus schenkus un sikhirgotaju-bohdes un pawehljusi, ka swebtdeenahs un kristitu swebtfoes tee netiktu atwehri. — „Ztgai f. St. u. L.“ no zeen. puses sino, ka wifus schis gadijums islizees wairaf pehz prasta eelas-skandala; laupihd ne-esohd nefas; sin-fahrigu lauschu, sinams, fanahzis lohti dauds, bet tee ne buht ne-esohd

peedalijufchees. Tamdeht ari ne-esohd nefas ko baiditees, ka nemeeri waretu ari uf preekschu zettees.

PeHz „Zagesanz. f. L. u. N.“ sinojuma buhshoht Kurseme pawisam 25 meera-lungi, kuru ustureschana malkafchoht 110 tuhft. rubl. Scho naudu grib eement no patentem, schinehm, nekustinamu mantu- un desetinu nodohschanahm. Preeksch meera-lungu ustureschana malkafchoht Jelgawa 11 tuhft. 320 rubl. 90 kap., Leepaja 10 tuhft. 401 rubl. 92^{1/2} kap., Kuldiga, Wentspils, Bauksa, Zukums, Zehkabstare, Jaunjelgawa, Mispute, Grohbina un Piltene 22 tuhft. 276 rubl. 65 kap.; — pawisam kohpa: 33 tuhft. 999 rubl. 47^{1/2} kap. Kursemes meestini malkafchoht 3 tuhft. 60 rubl. Ta tad buhshoht pilsehtahm un meestineem jamalka preeksch meera-lungu usturas 37 tuhft. 59 rubl., jeb ^{1/3} no wisahm malkafschanahm. Preeksch meera-lungu wehleschanas subtitshoht leelgruntneeki 125 delegatus jeb wehletajus, masgrutneeki — 125 un domehnu-waldiba 25; ta tad lauzineekem buhshoht kohpa 275 wehletaji un pilsehtahm tikai 31 delegats jeb wehletajs. No tam redsams: 1) ka pilsehtahm, pee leelakas malkafschanas, ir pee wehleschanas masakas teesibas; 2) ka Kursemes pilsehtas malka wisleelakas malkafschanas, fahidhsinoht ar nodohschanahm tajas gubernas, kur ir eewesta semstiba, un bes tam wehl pilsehtas Kurseme ustur flimneeku-namus un dohd swezes un malku preeksch zeetumeem; 3) Kursemes pilsehtas til dauds malkadamas warohd pagehrecht schini sinu leelakas teesibas, jo pilsehtneeki esohd wairaf mahziti un pasch-waldiba wairaf isweizigi.

Pece Dsch-Gramsas muischas, Meln-upe, kas istek no sudmalu dihka, baptistu wez-brahlis Grigis Zukis no Welas — swebtdeen, 26. Aprili, pahrkristija 8 Latweeschus, kas peenehna baptistu rizibu, un prohti — 7 wiheeschus un 1 seeweti.

Mahrsueneres pagasta uguns-apdrohschinafchanas beedribas statuti 7. Maija apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

No Djerowas puses (Nowgorodas gub.). Bahrga seemas-mahte no mums ir atwadijusees un gaidihts mihlais seedonis muhs apfweizinjais. Semkohpis ir pametis sawu seemas-kohteli un greefis wisu sawu wehribu un ruhpihu uf dahrseem, laukeem un plawahm. Ar saldu zeribu winsch seedona usfmaidischanu bij fanehmis, zeredams, ko bahrga seemas-mahte bij pahri darijusi, to mihligais seedonis atlikahs; bet wifus tas bij wolti zerehts. Seedonis naw wis mums sawu jauko, mihligo waigu parahdijis, ka lai dabu wifus raiftohs un pohstohs, bet puhsch naigi ween sawa seemeta tauru, ta ka daba newar nekahdi uf preekschu tikt. Aukstums walda, pawehnis jamelle. Ir naktis-falnas beeschi muhs ir apmeklejufchas un apmekle, kas deewegan pee dahrseem, ka laukeem skahdes padarija. Wat pagahjufchais gads ar sawu wahjo plauju un pagahjufcha seema ar saltumu un garumu mums ari deewegan raifes peeweda; jo daudseem peetruhka lohpu-ehdamu un tapa speesti lohpus gands dsiht, kad wehl flapjums un baltais seemas-dekis bij manams. Dascham lohpi fahrga un aigahja bohja. Wat zilweli zaur leelu dahrdhibu mas petnas wareja dabuht, un kur ari to dabuja, tur bes kahdas atlizinaschanas tikai to deenischku maifi dabuja. Ka dascheem rudenit jau fehklas peetruhka preeksch seemas-fehjuma, ta ari tagad pawafara dascham fehklas peetruhka preeksch wafaras-fehjas. Behdigi deewegan, to redsoht! Seemas-fehjumi, wis-pahrigi nemohd, ir widischki. Kur ir, tur ir labi; bet dauds weetas, kur sneegs ilgi gulejis, ir tuffchas weetas. Lai Deews palihds uf preekschu!

G. F. Sch. g.

Rijewa. Kara-teeja 25. Maija noteefaja leelakohs nemeera zehlejus pee pehdejahs Schihdu wajaschanas: weenu uf 20, weenu uf 15, weenu uf 10, weenu uf 6 gadeem zeetuma-darbods, diwi uf dsihwi Sibirija un trihs uf weeglaku zeetumu. Spreedums wehl tiks tiks preekscha generalgubernatoram Drentelnam. Misstahwa firsta Uru-fowa runa darija dsitu eespaidu.

Tilise 25. Maija leelstis Michails Nikolajewitschs notureja fapulzetam kara-spehkan atwadischanahs parahdi, pee kam darija sinamu, ka Kelsara Majestete wina aizinoht deenesta uf Behterburgu.

No ahrseemhm.

Wahzija. Serbu firsts Milans, kas isbrauzis is sawas walts, lat apzeemotu Austrijas, Wahzijas un Kreemijas keisarus, schinis deenas atbrauzis Berlinu, kur tas no firma keisara Wilhelma un Wahzijas krohna-printfcha, ka ari no ziteem augsteem Wahzu waldibas-wihreem uf laipnako apfweizinahts. Firsta nodohms esohd, zelojoht pahrliezinates, ka stahw, kad winsch reis peenemtu kehina titeli, ka Numenijas firsts to ne sen darija. — Ka dohmajams, tad firsta nodohmam wairaf pretotohs Austrijas waldiba, jo sem tabs dsihwo pulka

Serbu, kas tad, kad Serbiju pazeltu par kehnina-walsti, warbuht gri-
betu peedereht pee Serbijas; zitahm leelwalstihm ta leeta newaretu buht
pretim; — tadeht — warbuht ka Milans nebuhs par wolti zefojis. —
Bismarcks wehl arween naw ihsti wofels; tikai tohs wisnohtigafohs
walsts-darbus wusch pasrahda joht, — gultā guledams.

Franzija. Aldschira nemeeri wehl turpinajahs. No turenas
Oranas prowinczes atkal dabuta fina par kahdu muhamedanu nemeer-
neeku usbrukšanu. Aldschiras telegrafu ustraugs Bringanda lihds ar
7 pawadoneem tizis nonahwehts zeta starp Tjendū un Scheriwiku.
Uf notikuma weetu nosubtiti 4 saldatu pulki, kas lai apstrahpe wai-
nigohs. Bet neba tohs war dabuht tik weegli rohka; tee — beslau-
nas — flehpjajs kalnās un alās.

Anglija. Jhru nemeeri pahwehrtufchees par pilnigu dumpi.
Un pee tam wiswairal waldiba pati wainiga, tamdeht ka dohmaja is-
tikt ar spaidu-likumumu un kawejahs ar reformu eeweschanu. Tagad nu
waldiba steigfchus fuhda uf turen kara-pulkus; wina grib kara-spehku
pawairoht uf 30 tuhft. wihru. — Londonē eedshwo pehz pehdeja
aprehlinuma 3 milj. 814 tuhft. 471 persona. Beidsamajōs 10 ga-
dōs peenahlfchās klah 560 tuhft. 311 personas.

Bulgarija. Pretestiba pret firsta nodohmeem peenemahs wairaf
spehla. Bulgarija tagad sah apmeerinates un nebaschijahs wairs
tik dauds par to, ko eesahkt, kad firsts atfazitohs no trohna tamdeht,
ka wina gribai nepadohdahs; wini zerejoht tad par waldineeku few is-
wehleht Dahnijas kehnina Kriščjahna IX. jaunako dehlu, prinzi Wal-
demaru. Padsird, ka leelwalstis tam ari nebuhtu nemas preti. —
Bet tomehr dohmajams, ka tagad, kur Kreewija isteikufi sawas doh-
mas schai leeta, winau pretistibas gars warbuht dauds-mas apfluhhs.

Turzija. Greeku-Turku rohbeschas leetas nolihgums nu tik
tahf eegrohshts, ka ja-eesahkt darbi ar semes-gabalu nodohschanu —
no Turzijas rohtahm Greekijai. Ta tad nu Turzijai schim brihscham
nelas zits ne-atleek, ka jakohsch flahbaja ahbolā, lai ari duhscha gree-
schahs ruku-riaki. Lihds schim Turzija wehl gan arween zereja, ka
leelwalstju starpa kasin waj ne-eeradifees neweenprahstiba, bet nu tahs
dohmas tai pawisam jastumj pee malas; — Greeku-Turku rohbeschas
leeta leelwalstis pilnigi weenis prahstis! — Abdul-Misfa flepkawibas
prozese peepeschi apstahjufees un — laikam pawisam apfluhhs. Sul-
tans Abdul-Hamids schinis deenas pats farunajees ar Midatu Bascha,
un pehz tam tuhlt ta leeta dabujufi zitadu isflatu. Midats Bascha
ne-efoht no ta brihscha wairs usluhsojams par Sultana eenaidneeku,
bet — par wina firds-draugu. — Runā, ka Sultans to drihsumā
eezelfchoht par leelwestru.

No Wahzijas keisara un Bruhschu kehnina Wilhelma stahsta
scho notikumumu, kas israhda wina firds laipnibu un ka wusch ari dus-
mās proht sawalditees: Keisara pili, Berlinē, efoht diwejas dur-
wis, par kurahm keisars mehdsiht isheet. Par leelajahm durwihm ei-
joht, kad griboht braukt pa Leepu-eelu, un pa masajahm, kad griboht
braukt pa Behrens-eelu. Bet keisaram wairaf eeschana pa leelajahm
durwihm; tik retahm reisahm — pa masajahm. Jau daschu reis bij
masahs durwis lihds galam walā, un schihs, leelajahm teescham eepreti,
treeza stipru wehju, ka keisars daudsreis par to gaudojahs. Tamdeht
bij saweem fulaineem zeeti peelohdinajis, lai masahs durwis turoht
arweenu aisslehtgas. Kad keisars atkal ne fen par leelajahm dur-
wihm isgahja, schahwahs nepatihkams wehjsch winam gar galwu un
plezeem. Apstahjufees, wusch eeraudstija masahs durwis lihds galam
walā. Keisars, dusmigs palizis, lika wainigo fulaini atsaukt un to
rahja, fazidams: „Un ja wehl weenreis tahs durwis buhs walā, tad
— tad — (wusch apdohmajahs kahdu brihdi) . . . tad to pilsmar-
schalam fazischi“.

Wisjannafahs finas.

Reelfirsts Michails Nikolajewitschs 27. Maija pawisam atstahja
Tisfisu; pirms wusch brauga uf sawu Kaukasijas muischu Borschomu,
un no turenas tad uf Behterburgu. Reelfirsu pawadiht, bij bahnusi
atnahkufi gandrihs wifa pilsehta. Awadischanahs bij lohiti firniga.
— **Walsts-kanzleris firsts Gortschatows** schinis deenas apmeklejis
Behterburgā Keisara kapu un nahwes-weetu, un tur peeluhdīs Deewu.
Zaur tam wusch tik wareni tizis aisgrahbts un fatrizinabhts, ka pali-
zis flims. Tomehr efoht zerams, ka drihs atkal atspirgchoht. —
Behterburgas polizmeisteris, palkawneels Odinez-Dobrowolskis, eezelts
par Behterburgas pilsehtas-gubernatora palihgu. — **Maslawā ari no-**
dohmahis schogad Dezembera mehnesi weenā deenā isrihloht lauschu
skaitischanu. — **Kijewas polizmeisteris**, ka „Golofam raksta, lizis re-
wideereht wifus Schihdus, kas tur dshwo, un tohs, kureem pehz liku-
ma naw teesbas ufturetees Kijewā, israidischoht ahrā. — **Odesā uf-**
ecta wofela naudas-taistaju banda; wina isgatawojufi 25 rublu ga-

balus. Darbs tizis idarhts ar rohtahm ween, un biletēs bijufchās
itin lobi israhdata. — **Witepskā** 28. Maija, ka „Balt. Wehstn.“
sira, bijis leels uguns-grehts; efoht nodegufi lihds 300 namu. —
Preefch amatneezibas-isstahdes Rihgā, kuru isrihlohs 1883. g., efoht
pawisam jau galwohts par 64 tuhft. 400 rubl. — **Rihgas tirgotajs**
Pönigkau, ka Wahju „Pet. aw.“ raksta, nodohmajoht Jelgawā dibi-
nah 1ahpotaju-institutu, sem nosaukuma „Präcise“. Statuti jau efoht
eefneegti preefch apstiprinaschanas. — **Kurfemes bischohpibas** bee-
driba notureja 28. Maija general-fapulzi Jelgawā. Tika jauna preefch-
neeziba eezelta: **G. Puhzits** — par preefchneeku; **K. Grünhofs** —
par preefchneeka weetneeku; **J. Aufmanis** — par mantas-sinataju,
un **H. Allunans** — par rakstu-wedeju. — **Dauds Wahzeeschu nodoh-**
majufchi isrihloht Berlinē wispahriku Wahzijas tautisku isstahdi 1885.
feh 1886. gadā. Dehtfchi jautajuma apspreešanas tifs Berlinē ihpafcha
fapulse notureta 5. (17.) Junijā.

Rikards un pilsehtas dahmas.

(Atstahstihis no Mas-Sihlu šaimneeka.)
(Beigums.)

„Man naw dauds,“ wina runaja tahlaf; „ir gan teefa, ka
man naw gandrihs neka! Bet tamdeht man ir tahda firds, kas pati
eefsch fewis ir preeziga un laimiga, un tā tad waru buht preeziga un
laimiga pat wentulibā.“

„Tas gan ir teefa, ka katris ir preezigs pee fewis, bet es doh-
maju, ka zilweks tik tad ir ihsti laimigs un laimē preezigs, kad winam
ir lihdsdalibneeks, kas lihds lihgsnojahs laimē un lihds behdajahs
behdās.“

Marina nosarka. Bet drihs wina sinaja, ko atfaziht: „Tā war-
buht Juhfu firds faka, mihto Rikard. Bet pee wiseem tas tā newar
buht. Juhš efoht tschallis semkohpis. Semkohpibā Juhš efoht eera-
duschī un semkohpiba Jums atnes bagatus auglus. Auglus mantod-
dami Juhš preezajatees un efoht laimigi. Juhš mihlejat un teekat
mihleti. Un tā tad efoht ar wifu meerā. Bet kam Deews naw wifu
to dewis, tam ari ir jabuht meerā, kā ir, un kad mihle, kaut ari naw
pretmihlestibas.“

Rikards fazija: „Waj war mihleht, kad naw pretmihlestibas,
kas mihlē preti?“ — Marina wina usflatiņa, it ka pahmesdama.
— Wusch fazija tahlaf: „Es zitadi prahstschu: Waj war weenmehr
un pazeetigi mihleht, kad firds fina, ka pretmihlestibas naw?“

Marina par sismi palohzija ar galwu. Tad wina fazija: „Juhš
runajeet, kā kreetnam wihram peeklahjahs. Waj Juhš ne-efoht pee-
dshwojufchi, ka ne ween feewas tā mihlejušchās, bet ari wihri!“

„Schini leeta Jums dohdu taifnibu. Bet Juhš sauzet to mih-
lestibu laimigu, kam naw pretmihlestibas. Laimiga! — kā war tahda
mihlestiba laimiga buht?!“

„Teescham laimiga, kad wina pateesi mihlē. Jo kas ir mih-
lestiba? Ta ir tahda buhschana eefsch zilweka, kad kahds kahdu leetu,
kahdu zilweku sawā firdi eelizis, eekalis un pee kam tā peekehrees, ka
newar no tam ne par ko schkirtees. Ja tehnam un mahtei gribetu kas
wina weenigo behru atraut, tad wini nodohu wifu, kas ween wineem
ir, par behrna dshwibu, lai ari buhtu ja-eet nabagōs. Kaut gan pa-
fchi isfalkufchi, tad tomehr nem kumosu is mutes un dohd sawam behr-
nam. To wini dara, tamdeht ka Deews eefsch winau kruhtihm eelizis
mihlestibas garu. Bruhtgans un bruhte labprahst atstahj mantas un
bagatibu, kad tik neteek schkirti. Mihlestibai naw nekahdu rohbeschu.
Mihlestiba pazeesch wifu, panes wifu, dara wifu, dohdahs pat nahwē,
kad tik war to, ko mihlē, laimigu redseht un sinahst. Mihlestiba ir
kā speekis, un kam noguris zeltneeks atspeeschahs. Mihlestiba ir kā
awotiusch, kur peekufis gahjejs atspirdsinahs. Mihlestiba ir kā smar-
schiga pukite, kā saldš medus, kas ruhtkumu pahrspehj. Mihlestiba
ir laba un winat naw nekahda kaunuma. Wina preezajahs ar lihgs-
meem un behdajahs ar teem, kas raud. To wina wifu dara, tam-
deht ka wina ir no Deewa mihlestibas, kas muhs papreefch ir mihle-
jis. Pasuduschā dehla tehws Ewangeljūmā mihleja pasuduschō dehlu,
kaut gan dehls winau nebij mihlejis un aisgahjis. Schi tehwa mihle-
stiba nemitejahs, bet waitrojahs, jo wina firds waren fahpeja, eedohma-
joht dehlu nelaimigu efam. Kad dehls atgreesahs atpakal tehwa namā,
tehws dehlu fluhpsstija, tamdeht ka to mihleja. Tapat war mihleht
laulahts draugs sawu draugu, draugs draugs, wezaki behrnus, behrni
wezakus, bruhtgans bruhti un bruhte bruhtganu, radi radu u. t. j. pr.“

Rikards usflatiņa wina brihidamees. Wusch fazija: „Kas tā
mihlē, ias newar buht bes pretmihlestibas. Katram labam darbam ir
reis sawa laba alga.“

Marina smejjahs, fazidama: „Zuhs newareet atstahht no sawa eedohma. Man jadohd Zums galà tomehr taifniba. Mihlestiba weena pati ir kà weena pufe no kahdas leetas; bet ar pretmihlestibu wina ir pilniga. Waru leezinaht, ka pee Zums tas ir wijs peepildijees. Tad nu preezajatees sawa laime it pilnigi. Tizeet man, Zuhfu draugi preezajahs lihds ar Zums un wehle Zums daudsfahrtigu labflahfchanohs.“

Winsch to usflatija bes azu nolaischanas un pee sewis runaja: „Wina mani mihle, pateefigi mihle. Wina ir kà engelis. Kas to wareja dohmaht — pateefi, brihnum — un nu til to dabunu sinahht.“

Marina winam tuwojahs un it kà luhgdama fazija: „Mans mihlais draugs, man ir jafschirahs un ja-aifset it kà flosssteri. Es ne ar weenu nesatiffchohs un tomehr jabuht klusu. Dareet man pee manas aiseefchanas to leelako mihlestibu un fakteet, kas ir Zuhfu bruhste — kà wina sauž?“

„Kas wina ir?“ tã ari Nikards jautaja, un firds winam waren pufsteja.

„Teizeet man,“ wina fazija, „jeb waj Zuhs nedrihsteet teikt? Waj tas ir kahds noslehpums?“

„Nè!“ winsch eesauzahs, „preefch Zums nè un ari nè preefch wifas pasaules. Wifai pasaulei jafin, ko es mihleju, mihleju, zif man spehka, mihleju no wifas firds. Winas wahrds ir: Marija!“ Winsch peegahja Marinai klahht, fneedsa winai rohku un fazija: „Tu, mihla Marina, esi tã, ko es mihleju. Tu un nekahda zita. Tu esi tas engelis manai firdij, ta wifu dahrgakã, labakã — ja til Tu mani nesmahde?“

Ko wina un winsch runaja, to mihlais lasitajs pats nomanihs — bes manas teiffchanas.

Sahlè bij atkal wifis klusu. Pehz kahda masa brihscha bij fohfi dsirdami. Nikards fazija: „Pilschthu dahmas nahht labdeenas atnemt. Bajohklofimees wehl drusku!“

Marina atkabhahs pee lohga un Nikards palika plahna widu stahwoht.

4.

Durwis atdarijahs un Nikarda mahte eenahza. Wina fazija: „Tè winsch ir, luhgtu eenahht!“

Pilschthu dahmas eenahza. Baronene fazija: „Mans dehls, schihs dahmas nelaujahs apmeerinatees, ka Tu esi bruhthgans. Winas netiz un tadeht nahza Dew to prasihht. Tu fini, ka nu mums jafaka Lawas bruhstes wahrds. Newaram wairak neka dariht, kã pateefibu fazihht.“

Gekams Nikards spehja atbildeht, Zulija, kã jau leela runatneeze, fazija: „Ja, Minsfelda fgs, ko esam fazijuschas, ir taifniba. Tahda meita, kã Zuhs gribeet, — gohdiga, rahma, gudra un tikla, naw nekur useetama, us lam waretum dohmaht. Zuhs eseeet dsinuschu ar mums kumedianu. Zuhs eseeet muhs peefohbojuschi. Kã Zuhs to warejahht mums dariht?“

„Waj tad mehs to esam pelnijuschas? Zuhs un Minsfeld baronene eseeet muhs eewainojuschu lihds beidsamo.“

„Tas ir kas jauns!“ Amalija eesauzahs. „Lai nahht is pilschthas us semehm un leelaks ar sewim nerrotees!“

„Ta ir nejauka leeta,“ generalene nurdeja lohthi pikti.

„Mehs esam issmeetas un ar mums dsina teateri. Us semehm truhfht teatera israhditaju, un tamdeht mehs atnahzahm wina tweetã! Brangi radi, kas zitus issobho!“ rehtene fazija sohbus greesdama.

Baronene stahweja dohmiga un newareja tahdas pahrmefchanas un rupjibas pazeest. Wina jauzahs starpã, fazidama: „Manas zeen. dahmas, Zuhs maldatees! Es gribu Zums to peerahdiht un Zuhs pahrelezinaht.“ Us Nikardu greesusees wina fazija: „Mans dehls, Tu redsi, ka nu zitadi ne-eet; Dew waijag Sawas bruhstes wahrdu teikt, ja negribam ar mihleem radeem tapf eenaiddã.“ Wina tam klusi fazija, ka tahs zitas nedfideja: „Tu redsi, ka wairs newaram klusu buht. Saki: „Auguste Bolzen“ un tad wifahm julahm buhs gals. Istabas-meita ir noklausijusees un winahm to pafazijusi. Saki: „mana bruhste ir Auguste Bolzen“. Es rakstischu tuhlt wezajam Bolzenam wehstuli un wifis buhs labi. Efi wihrs un dari kã kreetnam wihrum peenahfahs — ahtri un drohschi.“

Nikards atbildeja: „Es darischu!“ Baronene tapa preeziga un apakfch sewis fazija: „paldeews Deewam!“

Nikards fazija nu dahmahm tã: „Zeenijamahs kundses, jau fenakõs laikõs ir leetas notifikuschas, ko eepreefch paredseja. Efoht tahdi zilweki bijuschu, kas warejuschi nahkofchas leetas issinahht; un paldeews Deewam, ka tas tã ir bijis. Bet ari wehl tagad ir tahdi,

kas it newilohht nahkotni atklahj, un pee tahdahm ir pa dakai ari mana mahte skaitama, lai gan wina ari naw jo pilniga paregone. Mahte isdabuja, ka es efoht bruhthgans. Es winas dohmaht pretiojohs. Wina atklahja to Zuhfu preefchã, un es negribeju wina likt kamã. Bet pa tahm starpahm es teefcham tapu bruhthgans. Es esmu laimigs bruhthgans, un laimes-wehlechanas, ko Zuhs man issazijahht, es fanemu ar pateizibu!“

„Mihlo Nikard,“ Amalija fazija, „luhgtu, kã ir Zuhfu bruhstes wahrds? Kas ta ir par dahmu?“

„Sakat jele!“ Zulija issauzahs. „Neweens zilweks jau naw bes wahrda un mahjas-weetas. Luhgtu, fakteet to wahrdu un kas wina ir!“

Baronene flauzija sweedrus no peeres, jo nesinaja, waj dehls tikai kahdu no schihm diwahm nenofauž par sawu bruhthi, un tad buhtu teateris gataws. Nikards fazija: „Zuhs wehlatees sinahht manas bruhstes wahrdu un mahjas-weetu? To Zums buhs ne wis ween dsirdeht, bet Zums buhs ari bruhthi — redseht.“ Pee Marijas peegahjis winsch fazija: „Redseht, schè ir mana bruhste! Winas wahrdu Zuhs jau sinahht. Geksch mas deenahm, ja Deews gribehs, wina buhs mana mihla feewina!“

Minsfeld baronenes nodohms bij wehja; wina palika bahla un atkrita tuweja lehntrehflã. Ari tahm zitahm dahmahm gandriht tapat gahja. Nikards ar sawu mihlo Marinu peegahja pee baronenes un zelõs nometuschees mahti luhdja: „Mihla memmin, mehs nu luhdsam Zuhfu swehtibu.“ Tad Nikards fazija: „Schè ir ta, ko Zuhs peedahwajahht. Schorihht Zuhs Mariju von Weidmann man atwehlejahht nemt. Es esmu wina iswehlejees, un nu mehs luhdsam Zuhfu swehtibu.“

„Mihla tantin,“ luhgtu, nedareet muhs nelaimigus un dohdeet mums sawu mahtes swehtibu. Mehs Zuhs mihlesim un buhsim Zums paklausigi lihds nahwei, — zif spehsim un warefim.“ Tã Marija luhdsahs, baronenes rohku flupstidama un afaras flauzidama.

Baronene newareja preti stahweht; winai waijadseja tahdai luhfchanai paklausihht. Wina speeda Mariju pee sawas firds un fazija afaras flauzidama: „Tu esi no schi brihscha mana mihla meita.“

„N, mihla maht!“ Marina issauzahs schaukstedama.

„Baldeews, mihla maht!“ Nikards fazija mahtes rohku flupstidams un tad sawai Marinai us peeri faldu mutiti usspeesdams.

Atkal durwis atwehrahs un us fleegschua parahdijahs Weidmana gaspascha. Wina us Marinu fazija: „Tu esi tè, un es Dewi mehleju! To gramatu pee onkula es esmu beigusi rakstihht, un gribu, ka ari Tu tur ko klahht peerakstihu.“

Nikards fazija: „Mihla tante, to wehstuli Zuhs wareet atkal faplohsihht. Mehs tam wezajam lungam gahdashim zitu faimneezi. Bet Zuhs un Marina paleekat pee mums, — Marija kã Minsfeld baronene un Zuhs kã mana seewas-mahte.“

Weidmana gaspascha usflatija wina brihnidamahs, it kã negribetu tizeht. Marina winai apkehrahs ap faklu un fazija: „Es esmu wina bruhste. Tizeet man un dohdeet ir Zuhs mums sawu swehtibu.“

Rohkas us saweem behrneem uslikufi, Weidmana gaspascha — rinnaja swehtifchanas wahrduus un wehleja jaunajam pahrim daudf laimes.

Pilschthu dahmas atwahdijahs, un laikam nekad wairs nerunaja no — semkohpibas un winas labumeem. Nikards un Marina dsihwoja mihligi un deewabihjigi, Deewa swehtibu bagatigi baudidami.

Wifchu daba, dsihwe un lifnini.

Ur kohscheem selta swahzineem
Un selta jahbazineem
Weens putnisch leen pa seebineem,
Suhz faldumu no wineem.
Schis putnisch, wifur majakais,
Bet zilwekeem wismihlatais, —
Zr biitte, ir biitte,
Kas faldumu nefs wineem.

Man tahda seme sinama, furã mahjo wehl masaki un smukaki putnini, nekã Amerikas kolibrifchi. Teem masineem un kohscheem putnineem ir tschetri spahrnini, sefchas kahjinas un us latras kahjinas ir uswiktas dseltenas, uhsainas bilfites. Dee ir masaki kã reekstini un pawifam bes snahblifcha. Snahblifcha weeta teem ir widu pufschu schkelts snukis, kas kã sohbins teef glabahhts makstis, un preefch latras schkilas ir sawas ihpafchas makstinas. Putnini sawu snukiti war tapat eewilkt un issteept, kã elefants sawu leelo snuki, un wini to labprahht steepj eefsch leeleem un maseem puku-bifereem, no teem faldu medus fulu islaifidami. Zo tee putnini ne-ehd wis masus tahrpinus, kã

lakfigalas un zihrulifchi, neds ari graudinus, ka swirbulifchi, bet bauda wisfaldako baribu, ka wezo Greeku deewekti, kuru dschreenu fauz par nektari un maifi par ambrosiju.

Schee putnini ne-eewelf wis dwaſchu zaur nahſihm un muti, ka zilweſi, lohpi un ziti putni, bet wineem katrös fahnös, apakſch ſmalkeem iſchetreem ſpahrineem, ir maſas nahſtinäs, zaur kurahm tee dwaſchu eewelf un iſtumj. Tahs paſchas nahſtinäs teem der ari par mutiti, ar ko tee taiſa muſiku, ka miſhligu balodiſchu duhſſchanu. Nahſtinäs teem ir apbrihnojamas un dubult-dubultas, zitas ſahnu preeſſch-galä, zitas pakal-galä, un kad putnini meerigi tup jeb eef zeereht, tad tee dwaſchu weſt un laiſch zaur pakal-nahſihm, bet gaiſa ſkreedami, tee dwaſcho zaur preeſſch-nahſihm. Kad tee ſkraidohr ir peeſufuſchi, un nolaiduſchees grib atduſetees, tad war ſkaidri redſeht, ka ſtipri pakal-nahſis kuſtina, dwaſchu eekſch tuſſchumineem eepumpedami.

Teem putnineeem ir ari radſini, ka taurineem, kuruſ fauz par tauſſichanaſ radſineem, tamdehſt ka putnini ar teem war tauſſiht täpat, ka mehſ ar piſſſineem. Putnini rumpitiſ ir ſwihnainſ un ſaſtahw no trim dalahm: no galwas, kruhſchu gabala un pakalas daſas. Schis ſkaiſais putniniſch ir — bitite.

Pati medus-bitite, ko ſinatnigi gan newar pee putneem peeſſkaiſiht, bet kaſ peeſriht pee kuſtoneem, ir no auguma deewſgan apbrihnojams radijumiſch, bet jo wairaf apbrihnojami ir winas darbi; taddehſt ari tohſ laſitajeem iſhumä paſtaſtiſchu, lai mahjahſ gruntigi paſiht un apbrihnoht paſchu bititi un winas diſhwi, ka ari darbu un amatu.

Bites darbſ ir medu taiſiht, ko patſ gudrais zilweſſ neds proht, neds war. Tee maſinee radijumi no puku ſeedu ſulas uſtaifa ſkunſtigus namus ar dauds tuhſtoſch iſtabahm, kaſ wiſas ir feſchſtuhrigas un pehz weena winkela taiſitas.

Weenas iſtabas bitites eetaifa par magafinehm; ohtras iſtabas eetaifa par behrnu kambariſcheem. Katris no teem kambariſcheem ir tik leels, zil leels behrniſch gaidams; jo bitites jau preeſſch-laiſa ſina, zil dauds behrniſch atradiſees un zil leels katris buhſ no auguma.

Preeſſch ſawahm prinzeſchem tahs buhwä ihpaſchas pilis, ka ſtahw dauds augſtati, nekä ziti mahjokki; jo ari bites ſina, ka zeenigeem un augſteem waijag arween leelafas ruhmes, nekä ſemeem un praſteem lautineem.

Par biſchu ne-iſſkaiſam pulku walda weena pati kehninene, kuru laudiſ miſlë un zeeni, ka labeem pawalſtneekeem peeſlahjahſ. Bites nekälpo diweem kungeem; tahm ir weenweeniga waldineeze, un winu waldiba ir monarchija; jo winas ſina labi, ka republika un dauds-waldiba preeſſch winu tautas ir nederiga. Tahs wiſus likumu paragraſus jo uſtizigi un ſmalſi iſpilda, lai gan tee naw rakſtiti uſ papihra, neds drukati kahdä likumu-grahmatä.

Katra bitite, wehl jaunina un maſa buhdama, wiſus ſawus walſti-likumus ſina no galwas un pehz teem diſhwo dauds labaki, nekä zilweſſ, kaſ daudreiſ ſinadams, tiſſchä prahtä, Deewa un Keijara likumus min ar kahjahm, tohſ rupji pahſahpdams.

Biſchu pulks iſſchkirahſ klafes, täpat ka taſ noteek pee zilwekeem, kur katris ſchkirahſ pehz ſawas kahrtas. Pee biſchu pirmahſ kahrtas jeb klafes peeder amatneeki, kaſ ari ir ſaldati. Teem iſt weenam ir ſaws ſchlehpſ. Kad eenaidneekſ tuwojahſ jeb walſti eelauschahſ, tad tahſ ſawus ſchlehpſ ſirdigi un manigi proht bruhſeht.

Bitehm par ſlawu jaſaka, ka winas nemihl eenaidu un karu, un ſawus eerohtſchus bruhſkë til fewi aiſſargadamas un aiſſtahwedamas. Un lai gan tahm daudreiſ jawed kari ar ſweſcheem un ſawas tautas zilſihm, tad tomehr wiſa winu diſhwoſchana ir meers un klufa, ſchakla ſtrahdaſchana. Raditajſ tahſ ir apdahwinajis ar meeru un darbariſkeem. Kä ſtrahdneekſ pee darba ſtahdamees, tä winas paſaulë nahldamas neſſ lihdſ ſawus waijadſigohſ darba-rihkuſ, prohti weenu lohdiſi, weenu kelliſi un pahri birſites. Ar teem trim neezigeem eerohtziſcheem tahſ uſbuhwë ſawus brihniſchligohſ namus!

Pee ohtrahſ jo maſakahſ biſchu pulka ſchkirahſ peeder wihreeſchi jeb tehwinu, kaſ neſtahw nekahdä zeenä.

Pee zilwekeem wihreeſchi neſſ leelako gohdu, fauzahſ fewi par kungeem un galwahm, bet biſchu walſti taſ ir pawifam ohtradi. Tur wihreeſchi naw neds ſtrahdneeki, neds karotaji. Tur ſeemas ir ſtrahdneezeſ un karotajas, tapehz ari wirſneezeſ. Biſchu mahſtites ir ari ſtiprakas nekä tehwinu, tamdehſ tahſ wiſu waru paſtura ſawäs rohkäs; nekad nezel kahdu tehwinu par kehninu, bet arween few eezel ſeeweeti par kehninene jeb waldineezi.

Biſchu mahſtites no tehwineem nekä negrib ſinaht. Tahſ ari ne-jpautinus, ka putnu mahſtites, bet to darbu atſlahj kehninenei.

Kad tehwinu wairſ newaijaga, tad tee tohp padſiht un nomaitati, ka palaidneeki un leeſee medus ehdeji.

Kad nu muhſu tehwiſa ir ari bitites tehwiſa, un taſ ſalduma un brihnuma putniniſch ne ween duhſdams mums gar auſihm ſkrida un ſuhſdams pa puku ſeedeem lohſchä un mums ſaldu medu ſagahdä, tad eeſkatiſimees diſſkai winas darbä, lai eekſch ſchi maſina radijumina redſam un gohdajam leelo Raditaju.

(Turpmat wehl.)

Wchſtule beſ paraſſta.

Wchſtuli rakſtam, kad kawekku jeb tahtuma deht newaram waiju-waigä iſrumatees. Bet ja taſ zil-nezil eeſpehjamſ, tad labak atſtaham wchſtuli neraſſtiti un runajam — wihſ ar wihru. Labums, kaſ no tam atlez, ir deewſgan leeſä, pat — kad ari daſchreiſ tamdehſ labſ zela gabaliſch buhtu janofſtaigä.

Ne iſkatriſ ſpehſ ſawas dohmas tä uſrakſtith, ka zits tahſ beſ kahdas jautahſchanaſ jau pilnigi ſapratihſ, un ka nebuhtu ſapraſchanaſ deht wehl kaſ japapraſa. Un zil gruhti taſ zaur wchſtulehm iſdarams, katris gan nojehgſ.

Kad laſu wchſtuli no ſawa drauga jeb paſiſtama, tad winu ſpehſchu gruntigaki ſapraſt, jo paſiſtu zil-nezil wina eeraſchas, diſhwi un dohmas. Zitadi taſ ir, kad kahds gluſchi nepaſiſtams zilweſſ mums ko rakſta. Tomehr kad iſ wchſtules wehl nebuhtu ko pilnam ſapratihſ, tad tadſchu waru pehz tam jautahſt, ja ſinu rakſtitaja wahrdu un diſhweſ weetu no — paraſſta.

Bet ka tad nu buhſ ar wchſtuli — beſ wahrda paraſſta?

Tur neſinu: 1) kaſ winu rakſtijis, waj draugſ jeb ſkugis; 2) waj wehſſe pateeſa, jeb ne; 3) waj ſinotajſ naw drihſtejis ſawu wahrdu palikt apakſchä, jeb naw ſinajis, ka tä jadara; — buhſ gan jadohmä, ka patſ no ta, ko ſaraſſtijis, kaunahſ, — warbuht ari baidahſ; 4) kam lai papraſu, ja kahds teikumſ palizis nepilnigſ, jeb neſaprohtams (un taſ noteek deemſchehl allaſch).

Kad nu wehl eewehrojam, ka tahdas beſ-wahrda wchſtules ſtahw iſſmeeſchanaſ, gohda aiſnemſchanaſ, nepeerahditas apwainoſchanaſ, draudeſchanaſ u. t. t., tad katris teikſ: pareiſi, ja tahdus rakſtus beſ behdas nederigu papihru kurwi jeb uguni metam, un aiſmirſtam, ka tahdus dabujuſchi.

Bet nu kahds warbuht praſtiſſ (jo wakar tahdu wchſtuli ſanehm), ko tad buhſ dariht, kad redſu labu draugu kaunu zilweku beedribä? Kä winam lai azis atdara, lai ſin ſargatees? Geſ klahſt un teiſt? Deewſſin, waj to nenemſ par kaunu?! Gaidiht, kamehr paſcham azis atwehſſeeſ? Deewſſin, waj taſ kahdu reiſi notikſ, jo kaunas ſarunas, kauni beedri ſamaitä labas eeraſchas, — daſchreiſ ari labu zilweku. Tadſchu jaraſſta, bet — beſ paraſſta.

Es ſaku: ne, draugſ, taſ naw taſ iſhtais zekſch. Neeuens zilweſſ tew nenemſ kaunä, ja tu winam labu padohmu dohdi. Tamdehſ eij drohſchi un iſrumajees. Tad redſeſi, waj winſch tew pateiſſeeſ un buhſ iglahbts, jeb atradiſi, ka biji welſi baiſojees. Ja winſch nepeenem aiſ ſtuhrgalwibas jeb gekibas tawu labo padohmu, nu, tad ſini, ka eſi ſawu peenahkumu darijis; bet tahda „nepilniga wchſtule“ nepanahſſe neko labu.

R. Roſenthals.

Keel-Muzë, ſeedona 11. deenä.

Par Subates ſirgu-andeli.

Man kahds ſtahtija par min. andeli tik brihniſchkaſ leeſas, ka to nemaſ newareju tizeht, tomehr gribu ar ſcho iſkattru dariht uſmanigu, lai ſargahſ, ka ari pateeſi kam tä nenoteek. Minetä meeſtä, ihpaſchi pawaſara, eſoht zohti leeli ſirgu-ſirgi, kur daudſ no tahtenes atbrauzoht — ſirguſ andeleht. Gandriſ katris pahrdewejs jeb miſhjejs iſmeklejoht few freetnu jahtneeku, jeb ari patſ fehſchoht ſirgam mugurä, un tad uſ andeles platiſcha fruſtam un ſchlehrſam nabaga lohpinu jahdidams un dihdidams — meklejoht pirzeju, waj miſhjeju; ja lohpinſch no dabas ne-eſoht ahtris ſkrehejs, tad teekoht ar diſchandschalu tai brihdi par tahdu ſataiſihtſ, un pirzejam eeſlawehtſ un apgalwohtſ par to mudrako ſkreheju. Tiklihdſ kahds ſahſſchoht kahdu ſirgu dereht, tad beſ kaut-kahdas uſaizinaſchanaſ, wiſwairaf Schihdini, par palihgeem klahſt, un gribedami andeli ahtraki weſt galä, ſahloht weena dala ſirgu ſmahdeht un ohtra dala atkal leeliht. Kad nu andelmani ſaliſhguſchi un nauda nomakſata, tad lai nedohmajoht wiſ, ka leeſa jau beigta. — Palihgi, kaſ pee lihſchanaſ klahſt bijuſchi, griboht ſawu daku, un kad preeſſch tam naw ne ſwara, ne mehra, neds ari likumigaſ taſſes, tad, ſinams, eſoht

jamakfa tif, zil palihgi pagehroht, — laikam gan jau ne masaf, ka rubuli. Ja kahds andelmanis to negribetu dariht, tad buhtu ja-eet pee teefas un janokawe laiks.

Zitur ir no augstakas teefas atkauts, iflatram sirga pirzejam, ja winsch pats to wehlahs, no pahrdeweja pagehrecht apleezinaschanas-sihmi ar pahrdeweja wahrdu, dshwes-weetu un sirga skaidru aprakstu, bet schini meestina tas esohit likums; kaut ari brahlis no brahlta mahjas audsetu lumelu pirktu, tomehr waijag pee namestneeka (polizejas preekschshawa) isnemt apleezinaschanas-sihmi, jeb te ta faulto „ras-pisku“.

Suhdsotees latru pirmden, ka wiswairaf Schihdini, naudu par faderetu prezj eemakfadami, breefmigi apmahnoht. Wini tif ilgi naudu, reisu-reisam no roshahm raudami, skaitoht, kamehr prezes pahrdewejs, tizedams, ka kuptschis riktigi skaitijis, eebahsch naudu makā, un kuptschis steidsotees prohjam. Bet kad pahrdewejs pats fanemto naudu pahrskaitoht, tad daschureis atrohdoht, ka dauds masaf naudas, ka waijaga buht. — Esohit gan, bet reti, tahdas tirgus-deenas, kurās blehschi/dauds-maf gohdigaki uswedotees, un tas noteekoht ihpafchi tad, kad kahds no teefas un tirgus-kungeem mineta meestina atbrauzoht.

Kahds Subates kaiminsch.

Dohmas par pagahjuscheem brihscheem.

1.

Kur nu ir tee jautee brihschi,
Kas man fenaf seedeja,
Un kas manu dshwi glihschi
Ta ar preekem pildija?

2.

Kur nu mana seltenite,
Ko tif karsti mihleju;
Mana dahrga firds-pukite,
Kuru es ta lohloju?

3.

Ta nu mani mihleht leedsahs,
Zitam rohku sneegdama;
Grib, lai mihlib's fahpēs beidsahs
Mana jauka jauniba.

4.

Atminees to upes kraftu,
Kur mehš kohpa staigajam;
Mismirdami wifu zitu,
Mihlestibu swehrejahn.

5.

Nu nekahda preeku weeta
Nespehj man' wairs eelshgsmoht;
Wisdahrgata pasaul's manta
Newar man' wairs aplaimoht.

6.

Jo pat nakti, kad it klusu
Daba dsika meega fnausch,
Geraugoht man tawu tehlu,
Sapni faldu dusu fkausch.

7.

At juhs, weeglee Gewas behrni,
Zil jums nepastahwigs prahts;
Zil juhs spehjeet glaimoht naigi,
Gekam draugs wehl naw atstahst!

Minstas artillerijs Gaiu Mikus.

Drupas un druffas.

Schauts, kahrts, flihzinahs un tomehr dshws.

Kahds Frantschu wirsneeks, Morets wahrdā, pirmā Spahnijas kara krita eenaidneeku roshās un tapa us nahwi noteefahs. Wangineekus nostahdija rinda un — noschahwa. Kad Spahneeschchi aischahja, Morets, kas nemaf nebij eewainohts, uszehlahs un aischahja us tuwejeem Frantschu pulkeem. Bet wina nelaimie gribeja, ka tas atkal eenaidneeku roshās krita. Schoreis wina pakahra. Frantschi tani brihdi Spahneescheem usbruka, tohs isklichdinaja un pee kohkeem pakahrtohs atwabinaja; zaur ahrstes publikeem Morets tika atdshwinahs.

Reis Morets no sawa pulka atschkibras un — krita Spahneeschu nagōs. Schee bij no teem pascheem, kas Moretu jau reis bij schahwuschchi. Nu nospreeda zitadu nahwi. Nelaimigajam wirsneekam fahsehja kahjas un roshas, un to no stahwa krafta eesweeda upē. Nogihbis tas pagrima, bet ahtri uszehlahs un noturejahs wirs uhdena, lihds to witni ohtra krafta isdina. Frantschi, garam eedami, to atwada un no faitehm atwabinaja. — Spahneeschchi, Moretu eenaidneeku rindās eeraudsidami, behdja, ka no spohka; jo: schauts, kahrts, flihzinahs un tomehr dshws — winsch teem isklichas pats welns esohit, kas gara laika deht — Frantschu wirsneeka mundeerianu apgehrbis — eet Spahneeschus sohboht.

J. Kollberg.

Kā ar maf naudas war dariht dauds labuma.

Weens nabaga wihrs stahstija flawenam Amerikaneetim Franklinam sawu truhkumu un luhdja, lai winam schkinkojoht kahdu masu minu naudas. Franklins tam sawu dahwanu pasneegdams fahija: „Schē tew ir desmit lui-dori. Tohs es tew ne buht neschkinkoju, bet tif paleenu, un prohti: tahdā sinā, ka es winus nekad negribu atpakaf; bet kad tu sawu truhkumu buhfi pahrzeetis un eedshwojees, par ko tew no wifa spehka japuhlejahs, tad paleeni tohs atkal zitam nabadsinam, un atkal ar tahdu sinu, ka winsch tāpat lai ruhpejahs, sawā laika tohs atkal paleeneht zitam truhkuma-zeetejam, un tā lai tas eet lihds galu-galam.“ — Kad wisi tā darita, tad ar maf naudas dauds labuma panahktu.

— on.

Atbildes.

Negaisam: Naw gan labi, ka tehws lihahs no palaidneeka eedshordinatees; bet deklam, ka gohda wihram un labam behram, nebuhtu pa prahtam, ja par tehwu tā rakstumu. Tamdeht lai scho reisi paleek!

G. J. Sch. . . g: Sinojumu is Zuhju pušes lasiseet. Par ohtru lectu Zuhš wehl apsohleet rakstih.

Jahnim R. . . r: „Wallenteina kapu“ leekata data no lasitajem jau buhs tahdu reisi lahijuchi. — Dulkojums „Ilgoschahahs“ naw tahds, ka to waretu lasit tautinās. Beran, ka us preekschu warekim doht mihstaku atbildi.

Zerantsteeschu Jahnim: Par kahdu „Schrdeemiti“ jau ne sen Awijēs lasijah.

J. U.: „Drupas un druffas“ buhs jau pahstamas.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

S l u d i n a s c h a n a s.

Peo Slampes pagasta, Luluma aprink, peederiga meita Anna Kringle ir — aridjan pce Slampes pagasta peederiga semes-kalpa Mahrtina Graude un wina miruschahs jeemas Trihnes dehtu, ar wahrdu Carl Ernst Graude, ihsta behrna weeta peenehmusch, un teef zaur scho no Slampes pagasta-teefas wisi tee, kam buhtu kahdas likumigas eerunas pret scho adopziju, usazinat, wiswehlatais lihds 16. Julijam sch. g. tahs scheit peenest, jo sebat neweens wairs netiks klauhschis, bet adoptereeschana tiks no teefas issazita par noslehgtu.

Slampes pag.-t., 14. Maija 1881. (N. 100.) Preekschd.: M. Graude. (S. W.) Pag.-skr.: J. Guthmann.

Kad pee Strundas pagasta peederiga meita Ilse Witte, kura bes meesigeem behrneem, to tāpat pee Strundas pagasta peederigo Jura un Marijas dehtu,

Krist Krühming,

behrna weeta peenehmusch, tad teef wisi tee, kurei tam preti buhtu, no Strundas pagasta-teefas usazinat, sebatais lihds 5. Augustam sch. g. pee winas peemeldetees. Sebati netiks neweens wairs klauhschis, bet tiks mihschiga kluzereeschana uslitta un pehz likuma darihts.

Scho lai eewehro! Strundas teef.-namā, 20. Maija 1881. (N. 370.) Preekschf.: K. Weinbach. (S. W.) Teef.-skr.: G. Uecker.

No Slampes pagasta-teefas, Luluma aprink, teef wisi tee, kam buhtu kahdas likumigas eerunas, ka pee Slampes peederigais laulatais pahris Krišch un Anna Kalping, kam behrni naw, aridjan pee Slampes pagasta peederigo meitas dehtu,

Ansi Kalping,

ihsta behrna weeta peenehmusch, zaur scho usazinat, wiswehlatais lihds 16. Julijam sch. g. tahs scheit peenest, jo sebat neweens wairs netiks klauhschis, bet adoptereeschana tiks no teefas issazita par slehgtu.

Slampes pag.-t., 14. Maija 1881. (N. 96.) Pag.-t.-peef.: J. Sprost. (S. W.) Pag.-skr.: J. Guthmann.

Uhtroupe!

Meschotnes pagasta-teefa bara sinamu, ka 8. Junija 1881. g. tiks Meschotnes mahzitaja-muilschas Deel-Daudsseechu mahjas — scho mahju miruschā jaimneeka Ehrmana Smiltneeka atstahā mantiba, tā: labiba, lini, drahnas un daschi jaimneezibas-riht, wairakf ohlischana pret tuhliit aismakju pahrdohita.

Meschotnes pag.-teefa, 8. Maija 1881. (N. 112.) Preekschschd.: J. Nagle. (S. W.) Schrhw.: G. Stahl.

Wehl it labas flaweceres (maksa 50 rubl.) ir pahrdohdamas; japeeprasa Selgawā, katohr-ecēla N. 48, sehtā.

Meisnotnes pagasta-teeša, Bauškas apr., ušajina zaur šcho wišus, tureem labdas prašičanas pec 22. Aprilē f. g. nomiru-šča Meisnotnes mašitaja-mušičas Zeel-Šaubešču mašju šaimneeta

Šermana Šmiltneeca
atštahs mantibas, waj ka mantineetem jeb žitadā wišē, tahs lihš 9. Jūlijam 1881. g., kurš par weenigo išteļģičanas-terminu nolikts, pee šihš pagasta-teešas waj nu personigi jeb, kur atlauts, zaur li-šmigu pilnwarē ušdoht, jo wehlat neweenu waišs neklausšs, bet wišcem tiks mušičiga kluzģeššana ušlitta. Tapat ari teem teel peefohdinahš, kurei nomiruščam to pa-rahda palitūšči, žawus parahbus lihš mi- netai deenai šcheit peerahdiht un atlihd- nahš, jo žitadi teel ka parahdu šehpeji ar dubutu mašj tiks šrahpeti.

Meisnotnes pag-teeša, 14. Maija 1881. (N 117.) Preeščšchd.: J. Nagle. (S. B.) Teeš-štr.: S. Stahl.

No Borsm adeš pagasto-teešas, Bau- škas apriaki, teel wiš, kam labdas taišnas parahdu prašičanas pec mirušča Bors- mindes Blučhu mašju šaimneeta

Žehkaba Šihla

atštahs mantibas, jeb pret no wina at- štahšo testamenti labdas cerinas želamas buhtu, zaur šcho ušajinoti, žawas praš- čhanas un cerinas wišu wehlatais lihš 1. Augustā mehnešča deenai šchini gada, kas par weenigo išteļģičanas-terminu no- litta, pee šihš pagasta-teešas, lihš pul- šter weenam pušdeena, peemeldeht, jo weh- lat netiks neweens parahdu praštajs, jeb eeruun žehlešs pret no nomireja atštahšo testamenti, waišs klausšts, bet wiaecm mušičiga kluzģeššana ušlitta un testa- mente ka pilnā špehta ušlittata.

Tapat ari teel tee, kas minetam Žeh- tam Šihlam to parahda palitūšči buhtu, zaur šcho ušajinoti, žawus parahbus lihš augšam mi- netai deenai pee šihš pagasta- teešas peemeldeht un aišmakšt, jo žitadi parahneeki tiks ar dubutu mašju šrahpeti. Borsminded pag-teeša, 18. Maija 1881. (N 37.) Preeščšchd.: Krihmahš. Teeš-štr.: J. Beckmann.

Šwitenes pagasta-teeša ušajina zaur šcho wišus un latru, kam labdas parahdu- jeb mantošanas prašičanas pec 1881. gada nomirušča šchešenes Krihmata mašju ištahšneeta

Jndrika Krihmata

atštahs kustamās un nekustamās man- tibas, šchadās žawas parahdu prašičanas un mantošanas teešbas 1. Jūlijā 1881. g., kas par weenigo išteļģičanas-terminu nolikts, pee šihš pagasta-teešas personigi, jeb, kur waišadšigs un arwehšts šlimigā pilnwarē un aištahwē, peenest un peerah- diht, jo pehž šchi termina neweens waišs netiks ušlittahšs, bet mušičiga kluzģe- ššana ušlitta.

Tapat teel ištahram un wišcem, kas mi- netam nekustim to parahda palitūšči buhtu, zaur šcho peefohdinahš, jawu parahdu mineta išteļģičanas-terminā šcheit peemel- deht un aišmakšt, ja negrib ar dubutu mašju tikt šrahpeti.

Tamlihdš teel wišcem teem, kas ir ne- laika mantineeki, jeb pehž štima dohmā buht tahti, šinams darihš, ka mineta ter- mina nelaika testamentē no šihš pagasta- teešas štimigti tiks ištudinata. To lai eewehro!

Dohts Šwitenes pagasta-namā, 1. Maija 1881. (N 104.) Preeščšchd.: J. Saleneek. (S. B.) Teeš-štr.: Binteneks.

Annasmušičas pagasta-teeša dara šinam, ka pee šchi pagasta peederigece laulatec draugi Žirgens un Karlihe Weešča, kam pašceem mešigu behrnu nam, pee šchi pa- gasta peederigahš atraitnes Lates Rādšing meitai, **Wihli**, 9 gabus wezu, behrma weeta peenehmūšči, un ušajina wišus, kas dohmata labdu eemeslu pret šcho adoptee- rešcham zelt, lai wehlatais lihš 25. Jū- nijam šch. g. šcheit meldejahs un to pee- nešs, jo pehž šchi termina tiks adoptee- ršchana apštirinata.

Annasmušič pag-teeša, 25. Maija 1881. (N 40.) Preeščšchd.: J. Judowik. (S. B.) Teeš-štr.: S. Schwan.

Diwi wehl tohti labas **tabfelu-klaweerēs**, ar labu štanu, ir lehti pahrohdamas Žel- gawā, palestas-eelā N 4, pee klaweeru-štim- metaja G. Böhlera.

A. Wittekopffs
Želgawā — aij G. Günthera malkas-platšča — Želgawā aij Annas-wahrteem,

pahrohd: 1- un 2-šihgu arklus ij faleju- un šchuguna dišles, ka ari wišas sem- kohpibas-leetas, tihrišchanas, ešfetu- un kutamahš mašhines, ugunš- un dahrsu šprižes — ar perderumeem, kufnas — wišadā leelunā,

Dseenu-šifinas, dezimal-šwarus ic.,
un apnemahš wišu mašhinu reparaturās isdarihš wišihšakajā laikā.

Original Amerikas Wooda sables- un labibas-plahweji.
„Bay State“ un „Tiger“ širgu-grahbekli.
(Mašj Bahju patal-nehginajumi.)

Agenti **Ribgā, Biegler & Co.** Leepajā, pilšchtas kaku-eelā N 6. Mešandera-eelā N 6.

Annasmušičas pagasta-teeša dara šinam, ka pee šchi pagasta peederigece laulatec draugi Janis un Šihba Melbir, kam pašceem mešiga dehla nam, šchi pagasta šiflu mašju ištahšneeta Dieдриh Neulanda un wina laulatahs draudšenes Sa- wišes dehlu.

Šriži Wili Neuland,
šch. g. gabus wezu, behrma weeta peenehmū- šchi, un ušajina wišus un ištahru, kas dohmata labdu eemeslu pret šcho adoptee- rešcham zelt, lai wehlatais lihš 25. Jū- nijam šch. g. šcheit meldejahs un to pee- nešs, jo pehž šchi termina tiks adoptee- ršchana apštirinata.

Annasmušič pag-teeša, 25. Maija 1881. (N 37.) Preeščšchd.: J. Judowik. (S. B.) Teeš-štr.: S. Schwan.

Škamineeretas **bahdmohderēs weeta** ir dabujama Dišch-Šramsdas pagasta, Aš- putes apr. Kas šcho weetu gribetu pee- nemt, lai meldejahs ar waišadšigahm leez- das-šimehm, par noliktu eškamenu un par uwešchanošs, 6. Jūnijā f. g. pee Dišch- Šramsdas pagasta-waldibas.

Dišch-Šramsdas pag-w., 16. Maija 1881. (N 113.) Pag-wez.: J. Zeltštein. Pag-štr.: Zeldmann.

No Dohbeles pagasta-teešas teel zaur šcho šinams darihš, ka 9. Jūnijā šch. g. Doh- beles Balchlu mašjas

širgi, flauzamašs gohwis un teli uštropē

wairakšohlišanā tiks pahrohditi. Dohbeles teeš-namā, 23. Maija 1881. (N 143) Preeščšchd.: G. Zeldmann. (S. B.) Teeš-štr.: S. Schwan.

50 rubl. šudr.

patežibas-algas!

Rakti no 6. uš 7. Maiju šch. g. ir ka- biles Basiņžas-šohgā šagti:
1) šarkan-šchmelis širgs, 5 gabus wezs un no mehrena auguma;
2) tūnšchi-behrs širgs, 5 gabus wezs, no mehrena auguma, ar baltu šhmi uš peeres un balteem wehššchcem.

Kas šchohs širgus ušrahda, dabuhn aug- šchā mineto patežibas-algu no **J. Aboling,** Kabiles Basiņžas-šohdšineeta. Abrese: wahr Kurbigu.

Želgawa! Kreemu

uguns-apdrohšč. beedr. wirs-agenturas

darba-weeta atrohdašs no 15. Maija f. g. pilšchtas-šetreteera **Gruse** lga namā N 40, Šwehtes eelā. Agents **W. Zoepffel.**

Wišas šortes **labatas-naschu,** ka ari našchi preeščš ištahru drahšchanas, **puž-naschi, šchekhes, širkes** un žiti tehranda-darbi — ir dabujami pee našchu- faleju-meštera **G. Wiliušky,** Želgawā, paštes-eelā N 9.

Draugeem u. pašihštameem dar šinu, ka turpmat preeščš manim weh- stules — ne wis š. Almunana lga grah- matu-bohdē, bet alus-pahrohdawā, leelajā eelā N 29, pee J. Krasina lga adrešee- rejamas.

J. Waldmanis.

Par šinu

kr. šaimu. no Dohbeles apr., kam žawas mašju laulafirtes ir waišadšigs, ka wina tahs war dabuhš pee regulerešchanas-webeja palihga **Petry** lga, Želgawā, kanditera Leužingera namā, pee turgus-platšča, augšcham.

Dahšadus mašus ratus,

ween- un diwluhgu, ka ari karites un **brauzamašs šchiras** (ar šudwaba blek apštahs Anglu šchiras), žawus un bruh- tenis žebus un želošchanas leetas — pahrohd par wislehtatašcem turgem

R. Širšchfeldts, šedlineeku-mešteris Želgawā, pee Annas-wahrteem.

Brambergu labdaribas beedribas šapulze 12. Jūnijā 1881. g., pulki. 116š preeščš pusd., Želgawā, leelajā eelā N 43. Preeščšneeziba.

Želgawas Latw. beedribas ahrfahrtigā

general-šapulze

12. Jūnijā 1881. g., pulksten 1ā pehž pusdeenas.

Deenas-lahrtiba:
1) Preeščšlikums deht beedribas nama nepaturešchanas.
2) Dahšadas beedribas eelščhigas dar- šchanas.

Šapulze tiks notureta beedribai peederofschā namā.

Bauška!

Langdales šuperfosfatus

ar 13-20 prož. fosfora-šchabes, ka ari **kartufelu šuperfosfatus** — tura arween šrišchā prež uš leģera **Wulf Šalko Wulffohns.**

Par štimtu teel pahrohdšas **87 puhra-weetas semes** eelščh mašalahm daham, 6 werstes no Žel- gawas. Klahša kas šinas Ahnasmušičā pee wāgares **J. Baunana.**

Kantora pahrzelfchana. P. van Dyka pehznahzeji, semkohpibas- un amatneezibas mašhina, ka ari škunšigu mehšlu leģeris, pahrzehla žawu kantori žawds lihdi- šchitigās mašhina-leģeris, leelajā šmilšchu-eelā N 18 un 19. (P. van Dyka pehznahzeju namā) Ribgā.

Rohti labas tauku šilkes,

ar labu pakru un maš šahls, mupot no žauna dabuja un pahrohd par mehstem ženu

R. Šeilsbergis, Želgawā, pee turgus-platšča, blafus apteekim.

Želgawā pa **Jahnu-tirgus laikā** f. g. buhs ari dabujami pirtu Ribgas beedribas pret ubagošcham darba- kantora dahšadi darbi, ka:

wihreeschu- un feeweeschu krekli, eelščhini, jakas, preeščshanti, feeweeschu uš- walki un behrnu drehbes.

Čgles- un preedes-balkus, plankas, dehtus, lates

un wiswihadus buhwokhtus par lehtu mašju peedahwā

G. Jakobšohns, Želgawā, upes-eelā N 4, aij bruhwera Hermitža.

Štipras alus-pudeles,

ar 50 kap. par 100 gabalu lehtal nekā fabrikā, pahrohd **G. Jakobšohns,** Želgawā, ka- tolu eelā N 16, jakajā bohde.

Štempelpapihri un štempelmalkas war dabuhš pee Šphrainu Jakobšohna, Želgawā, katolu-eelā, šakajā bohde Nr. 16.

Škohlotaja palihgs

ir Štrandā waišadšigs. Kas šcho weetu grib peenemt, lai peetejahšs pee turenēs škohlotaja **J. Kopperta.**

Bauškas amatneeku beedriba. Šwehtdeen, 14. Jūnijā f. g.:

Dibinašchanas-šwehtki.

Ge-eeschana beedroem 1 rub. šwešchcem 1 rub. 30 kap. dahmahm 50 kap.

Bauškas birgeru-šahlē.

Greenwalteeščhu

labdarichanas beedriba šrišhšhs šakumu- šwehtkus Maš-Šeemšchu biršē 14. Jūnijā f. g. — ar rumahm, d'eemahm, danzo- šchann un škunšigahm ugunšim. Ge-eeschana- malka: wihr. 50 l. šew. 30 f. Ga-da-bi- tete ištahšči jamalā. Atikums nabagu-nam. par labu. Šohši laipni eeluhš wišus

Direktors **J. Dunnow.**

Veeliski jautra šadšihwe

buhš šakumos — **Veel-Širzawas Veel-Šeitutu biršē,** 7. Jūnijā 1881. g.

Laqad wai drūtā un nahloščā mehnešča beigās buhs dabujama pee **J. W. Šteffen- hagen** un dehla šchi **jauna grahmata:**

Šhfa Kreewijas webštire

ar eewehrojamalo wihru nogihmehm. Šaraktiis

S. Roščdjestwenskij. Latweeschu tautas-škohlahm ar šaraktiis atlauschannu pahrtiškota

ar **D. Platšča.**

Rahditajs: Par auglu fahrtibu. Par „Brambergu labdarischanas beedribas“ 2c. Neredseti leela un smaga willa.

Par auglu fahrtibu.

Semkõhpihã atrohdahs lohti dauds jautajumu, us kureem newaram un nespehjam nekad deewsgan flaidri un pilnigi atbildeht, lai gan tee nahk weenmehr preekschã. Tã tad ari tam semkõhpin ir pilna taisniba, kas reis fazija, ka semkõhpih nekad newar ihsti ismahzitees.

Lai gan par auglu fahrtibu ir deewsgan runahs, un lai ari mehsh warbuht us preekschu par to runasim, tad tomehr nebuhs neweeta, kad jau tagad par scho leetu kaut-ko sakam. Zeram, ka darom ar to dascham semkõhpin pa prahdam, peeminedami auglu fahrtibu, jo pee auglu fahrtibas noteek wisleelakahs pahrsklatifchanahs semkõhpihã sinã.

Sem auglu fahrtibas ir faprostams tas, kahdi augli ir jasehj laukõs ween-pakal-ohtru.

Bet pirms runajam par weenu waj ohtru auglu fahrtibu, apluhkõsim, kapeh; newar un nedrihst weenu un to paschu labibu feht wairaf gadus no weetas weenã un tai paschã weeta.

Auglu mainischanu jau pagehr dabas-mahtes nepahrgrohsamee likumi. Ir gan daschi stahdi, kas isdohd wairaf gadus no weetas weenã paschã weeta deewsgan labus auglus, ka p. p. apihni un dascha sahle. Tas nahk no tam, ka winu saknes sneedsahs dsiki semes apakfchgrunte un nekem pahrtiku no semes wirsejahs fahrtas. Bet ari schee sahk ar laiku panihkt, ja seme netohp pastarpahm labi dsiki apstrahdata un stipri mehflota.

No tahdeem augseem, kas aug tif weenu gadu, buhtu ari daschi, ko waretu feht wairaf gadus weenã un tai paschã weeta, ka p. p. kanepes un kartufeti, bet tee ir reti, ta ka newaram un nedrihstam us teem skatitees. Leelakã dala no muhsu lauku augseem to nepanes, ka fehj wairaf gadus weenã weeta, un lai ari semi deewsgan labi isstrahdata un nesin zil stipri mehflotu. It nekas sche nespehj nowehrst skahdi, ka ween pareisa auglu fahrtiba jeb peenahziga fehjas= jeb augu mainischana.

Ja to paschu labibu fehj tai weeta, kur ta ir tif-ko nonemta, tad ta aug dauds wahjaki, nekã gadu preeksch tam; nesahle wairojahs tahdã mehrã, ka naw wehlat gandrihs wairs nemas isdsenama, un graudu ir dauds masaf un pee tam weeglaki. Gemeslis, kapeh; tas noteek, ir tas, ka katrai labibai ir preeksch augfchanas wajadsiiga sawada bariba. Ja schi bariba ir no semes zaur pirmajeem augleem isfuhkta, tad wajaga lauku waj nu atstahk papuwẽ un stipri mehflot, jeb feht tahdu labibu, kurai wajaga zitadas baribas. Bes tam wehl ir israhdijees, ka augu saknes ne ween isfuh; no semes preeksch augfchanas wajadsiigo spehku, bet ari islaisch nederigas weelas ahra. Schihs, no augu saknehm islaisstahs weelas buhtu usluhfojamas par augu mehseem jeb iskahrnijumeem. No tam tad ir flaidri redsams, kapeh; weena un ta pati labiba negrib un newar aukt wairaf gadus tai paschã weeta. Tapat ka lohps un ziti dsihwi radijumi ne-ehd sawus paschu iskahrnijumus, tapat newar ari augi jeb labiba aukt sawõs iskahrnijumõs. Gan daudsreis gadahs,

ka ta pati labiba aug ohtreis fehta tai pašchâ weetâ — daudš labaki un atmet daudš labaku pļauju, nekâ pirmajā gadâ, kâ p. p. ausas pehz ausahm un meeschi pehz meescheem, bet tas gadahs lohti reti. Schahdās retumōs palihdš ahrigeē dabas=spēhki, kâ p. p. stipra mehšlofchana, laba semes isstrahdaschana un pa leclakai datai gaisš. Gaisš weizina daschu reis daudš wairak labibas augšchanu, nekâ wišs zits. Tahdās reisās, kur labiba ir ohtreā gadâ tai pašchâ weetâ daudš labaka, nekâ pirmo gadu, ir gaisš ihpašchi weizinajis labibas augšchanu.

Wiš peedšihwojumi fanenti kōhpâ leezina, ka labiba war tikai tad pareiši augt un isdohtees, kad ir eewesta pareiša auglu kahrtiba jeb auglu mainišchana. Tâ tad nu, kad ņinam, ka katrai labibai waijag ņawadas ustura weelas, jeb ka katra labiba nenem baribu weenlihdšigi is semes, waijag arween feht ohtreā gadâ tik tahdu labibu, kas pagehr zitadas augšchanas weelas, nekâ labiba, kas bij tai pašchâ laukâ gadu preefšch tam. Wišwaijadšigakâ augu bariba ir ņahpeklis, sošfora=ņahbe, kalijš un ņalki. Ja labibu peenahzigi maina, panahš to labumu, ka weens no ņcheem jo waijadšigeem augšchanas ņehkeem netohp patehrehts par daudš. Tee 4 steebru=augli: rudš, meeschi, puhri un ausas, pagehr zitadu baribu, nekâ lapu=augi, pee kureem waram peefškaitiht ahholīnu, pupas, ņirnis un lehzas. Behdejeem waijag atkal zitada ņehka preefšch augšchanas, nekâ ņapajameem augleem, kâ: kartuseem un beetehm.

Pee pareišas auglu kahrtibas ir zeešchi ja-luhko uš tam, ka steebru=augli, lapu=augli un ņapajamee augli tã tohp laukâ mainiti, ka nekad naw jašehj 2 steebru=augli ween=paņak=ohtru, jo steebru=augli nonem semei par daudš ņehka. Tik beigās — jaunai ņuhdošchanai nahkoht — waretu feht 2 reis no weetas steebru=auglus; bet tomehr ir arween labaki, ja ari to nedara. Laba auglu kahrtiba jeb mainišchana buhtu p. p. ņchahda: papuwe, rudš, kartusefi, meeschi, ahholīnšch, ganeklis, rudš un, ja waijadšigs, wehl ausas pehz rudseem. Bet pehz ņchahdas auglu kahrtibas ahholīnšch neņahwetu ihštã weetã. Tapēhz buhtu jo labaki, apstrah-

daht laukus pehz ņchahdas auglu kahrtibas: papuwe, rudš, ahholīnšch, ganeklis, ausas, papuwe, rudš, kartusefi, ņirni, meeschi. Weeglã, labã semē ar 5=lauku ņaimneezibu bes papuwes buhtu jo deriga ņchahda auglu kahrtiba: 1) kartusefi, 2) meeschi un ausas, 3) ahholīnšch, 4) ganeklis, 5) rudš. Ja apstrahdã laukus pehz ņchahdas auglu kahrtibas, tad ņtalla mehšli jagahšch preefšch rudseem Junija mehnešcha beigās uš ganekla lauka. Ganekla lauks ja-apfehj ik gadus preefšch tam ar ahholīnu, kas ņajaukts ar ņahles ņehllu.

Kahda auglu kahrtiba katrã weetã ir deriga, to war noņazihst tik tad, kad ņlaidri ņin, kahda seme. Muhsu noluhks tikai ir doht wišpahrigus padohmus, kas ir ja=eewehro pareišu auglu kahrtibu eewedoht. Katris ņemkōhpis dņenahs un puhlejahs padariht ņawus laukus ņpehzigus. Bet ja tas to grih panahkt, tad tas nedrihkst jau mineteem 4 steebru=augleem — ja seme ari buhtu jo ņpehziga un laba — atwehleht wairak, kâ puš no wišas aramahs semes. Ohtro aramahs semes puš waijag nemt preefšch ahholīna, ganekla, ņirneem, kartuseem un papuwes. Tik tad, kad ir labas ņahņainas pļawas, war steebru=augleem atwehleht $\frac{3}{5}$ semes. Seemas=labiba, kâ jau katram buhs pašihstams, eeneš ņaimneezibai wairak naudas un ņalmu, nekâ waņareja, un tapēhz, ja netruhkst mehslu, warehs puš no aramahs semes apfeht ar seemas=labibu. Kas to eepēhs dariht, pahrlabohs ņawu ņaimneezibu. Bet daschōs appabalōs atkal waņareja aug arween daudš labaki, nekâ seemas=labiba, un tur tad lohti nepareiši daritu, ja fehtu daudš seemas=labibas un maš waņarejas. Tomehr ari tahdās weetas ir ja-apfehj kahdas $\frac{2}{5}$ ar seemas=labibu, jo zitadi raņees arween ņalmu truhkums.

Ari augu ņaknu wairums un garums ir ja=eewehro pee auglu kahrtibas. Starp muhsu lauku augleem rohnahs tahdi, kam ir daudš un garas ņaknes, kas pa datai isplēšchahs uš wiņahm pušehm pa semes wirš=kahrtu, pa datai ņneedsahs semes apakšch=grunē; kurpreti zitu augu ņaknes ir ihņas un nem pahrtiku tik no

semes wirsejahs fahrtas. Ja gribetu muhsu lauku auglūs nostahdiht pehz rindas, prohti tohs, kam masaf faknu, preekschgalā un tohs, kam wairaf faknu, pakalā, tad isnahktu schahda rinda: beetes, kartufeti, lini, puhri, meeschi, rudsi, sirni, lehzas, ausas, ahbolinsch un sahle.

Jo wairaf augam ir faknu, jo wairaf ari paleef pehz pļaujas wehl semē. Kad par peemehru labi auds ahbolinsch atstahj kahdā semes-gabalā 6 birkawas faufu faknu, labi sirni lihdi 4 birkawas, rudsi un meeschi kahdas 2¹/₂ birkawas, tad lini atstahj tikpat leelā gabalā tik-ko 100 mahrzinu. Pee kartufeseem ir labaki, kad wihtes atstahj semē. Dā tad tas, ko pirimā labiba atstahj semē, nahk par labu ohtrai labibai, un tapehz ir wajadfigs feht arween papreeksch tahdu labibu, kurai ir daudf faknu, un pehz tahs atkal tahdu labibu, kurai ir mas faknu. Bes tam wehl jaluhko us tam, waj stahdini lapoti, jeb teem ir mas lapu. Ka stahdi nem zaur lapahm ari pahrtiku is gaisa, buhs gan tagad katram semkohpim pasihstams; bet pee auglu fahrtibas tas tohp kohti mas eewehrohts. Tahds semkohpis darihs arween prahtigi, kas fehs pehz lapoteem preeksch-augleem tahdus auglūs, kam mas lapu, un kas fargafees feht ween-pakal-ohtru diwi auglūs, kam ir mas lapu.

Pee tahdeem augleem, kam ir mas lapu, mehs waram peeskaitiht linūs, puhrus, rudsus, meeschus un ausas; pee lapaineem jeb lapoteem atkal ahbolinu, sirnus, lehzas, kartufelus un beetes.

Sirni, lehzas, ahbolinsch un kartufeti aug jo labi pehz puhreem; meeschi un ausas neaug tik labi.

Sirni un lehzas aug pehz rudseem labi; ahbolinsch un kartufeti aug pehz rudseem wehl labaki, nekā pehz puhreem. Kas pehz rudseem sehj meeschus waj ausas, newar zereht us dishesnu pļauju.

Behz meescheem wajag feht sirnus, lehzas, kartufelus un ahbolinu.

Behz ausahm nahk katru reis papuwe; jo ja pehz ausahm wehl fehtu kahdu labibu, tas ze-

retu walti us labu pļauju. Behz ausahm wehl feht linūs, buhtu leela pahrstatishanahs.

Behz lehzahm un sirneem war feht meeschus, ausas, kartufelus un, ja eespehjams, ari rudsus un puhrus. Ja lehzas nopļauj sehkā, tad tahs ir preeksch seemas-sehjas it labi preeksch-augli. Uri wafaras-puhri (kweeschi) un wafaras-rudsi (adeeni) aug pehz lehzahm kohti labi.

Behz kartufeseem aug meeschi, ausas, sirni, lehzas, wafaras-puhri un wafaras-rudsi kohti labi; seemas-labiba pehz kartufeseem ir peemums nedrohscha.

Scho sawu rakstu beigdami, apsohlam ari turpmak zeen. lastajeem pasueegt peedsihwojumus un jaumus ismehginajumus pee augtu fahrtibas. S.

Par „Brambergu labdarishanas beedribas“ semkohpibas nodatas fapulzi Jelgawā, 3. Maijā f. g.

Semkohpibas nodatas fapulzi atklahja beedribas preekschneeks D. Kaufmana lgs ar runu. Zeen runatajs peemineja sehshanu, un it ihpafchi birseschanu un norahdija us tam, ka tagadejee birseschanas rihki esoht nepilnigi un patehrejoht daudf laika un darba. Tapehz buhtu wajadfigs isjudroht jeb ectaisiht labakus birseschanas eerohtschus, ar kureem waretu birseschanas isdariht ahtraki un weeglaki. Birseschanas rihks buhtu pehz runataja dohmahm taisams schahdā wihsē: Zataisa afs ar diwi riteneem. Ufi ja-eetaisa ilksis, kur sirgu war eejuhgt, un wirs afs — sehdeklis, preeksch birsetaja. Bahr ilksim buhtu taisams kahdas 8 waj wairaf pehdu garsch schkehrs-kohts. Schkehrs-kohtka galā buhtu ectaisiami diwi ihpafchi kohtki ar dselfes ahki galā, kas lai birses wesk. Ahkus wajadsetu tā ectaisiht, ka tohs war stelleht pehz wajadstibas, waj nu us preekschu jeb atpakal. Lai waretu wifas birses iswilkt weenā platumā, wajaga peeseet schkehrs-kohtka galōs wehl weenu teewu kohtku birses platumā, un schi kohtka galā strika gabalu, no kam tad warehs redseht, waj birses ir weenā platumā. — Behz schahs ru-

nas fapulze nospreeda schahdu rihku pataisihit un ismechginahit.

Behz tam A. Spertthala kgs nolafija rakstu par „tetu audsinaschanu“. Raksta faturs ihsumâ fanemts buhtu schahds: Gohws-lohpu audsfeschana ir tiklab semkohpibâ, kâ ari mahj-turibâ no leela swara. Gohwis dohd semkoh-pim ne ween peenu un sweeftu, bet ari mehflo wina laufus. Tapehz ari derehs us gohwihm turpma greest leelaku wehribu, nekâ lihds schim. Bet Spertthala kga ihstais nodohms nebij wis aprakstihit gohws-lohpus un tohs labumus, ko gohws-lohpi semkohpjeem eenes, bet tetu audsfeschana.

Teta pirmâ un wismihatakâ bariba ir mah-tes peens. Ja telsh buhtu wahjsh un ne-spehzigs, tad waijaga to pee mahtes peewest un waijadstiga brihdi pasihdinahit, jeb pirmak peenu eeslaukt mutê. Tetus preeksch schkir-schanas ismeklejoht, jaluhko, ka teem ir tumfcha spalwa, jo teli ar tumfchu spalwu esohit arween labati, nekâ ar gaischu. Bes tam waijaga fla-titees, ka teli ir flaiti no isfkata, un ka teem ir asa mehle un asti sohbi. Tetus preeksch schkir-schanas waijagoht sihdiht kahdas 6 nedelas. *) Behz tam tas ir no mahtes ja-atschkir un ja-eeleek ihpascha aigaldâ. — Pirmajâ wasarâ newar tetus laist gandâ lihds ar ziteem loh-peem, bet preeksch teem ja-eetaisa ihpasch ap-lohks. Aplohkâ waijaga buht ari kahdai wee-tinai, kur teli war atrast ehnu no faules sta-reem un negaisa. Bes tam wehl tetus schki-roht, jaluhko us tam, kahda ir teta mahte. Newaijag skatitees us tam, ka ta ir trefna, bet ka dohd labi peena. — Behz raksta nolasi-fchanas, fapulze daschadi pahrspreeda lohpu lohpfchanu.

Trefcho runu tureja D. Kahnberga kgs par zuhku barofchanu. Zeen. runatajs fa-zija, ka warohit gan jau preezatees par to, ka

*) Daschi semkohpji teleem pawisam neleek sihji, bet tohs tuhliit dirdina ar mahtes peenu. Par ziteem telzameem padohmeem, ko Spertthala kgs dohd par tetu audsinaschanu, Latw. Ww. jawâ laika jau ir runajuschas.

jau rohnahs dasch, kas ne-attstahj scho faim-neegibas pelnas awotu ne-eewehrotu. Behz tam isszija sawas dohmas par zuhku audsfeschanu. Siwenus waijagoht sihdiht pee mahtes kah-das 4 lihds 5 nedelas, un tad fahkt ehdinahit. Ja diwi mehneschi wezus siwenus tomehr ne-warohit eeradinahit ehst, tad waijagoht apluh-loht, waj teem ne-esohit tee tâ fauktee melnee sohbi. Ja tas tâ buhtu, tad melnee sohbi ir nolauschami. Preeksch barofchanas waijagoht tik nemt tahdas zuhkas, kas ir 8 waj 9 meh-neschu wezas. Bezakas zuhkas barojoht, tahs ne-atmet tik dauds pelnas.

Speka zuhkas gan warohit barohit, kad ari wezakas, jo tad tahs nepatehrejohit tik dauds baribas, bet peenemotees wairak speki un tauks.

Ja semkohpis grib sinahit, waj wina zuhku barofchana eet us preekschu, tam waijag zuhku arween pa laikam noswehrt, un no tam tad warehs redseht, waj barofchana nesusi kahdus auglus. Wispahrigais barofchanas laiks ir 12 lihds 18 nedelu. Jauns lohps ir nobaro-jams 12- un warbuht wehl masak nedelas, wez turpreti tik 18- un warbuht wehl wairak nedelas. Ja baroklis barojoht wairs nepeenemahs swarâ, tad ir tahfaka barofchana par welti. Ilgaki barojoht, zuhkahn gan wehl rohdotees wairak tauku un issuhdoht is meefahm wisas uhdena datas, un tapehz tahs tad ari wairs swarâ ne-peenemotees.

Behz schihs runas un wehl daschahm pahrspreeschahanahm tapa schahs deenas semkohpibas nodaka flehgta. — Us nahkofcho fapulzi, 1. Junijâ, daschi kungi apnehmahs doht isskat-drojimus par arfchanu, ezefchanu un rullefchanu.

Neredseti leela un smaga willa.

Anglijâ schogad nozirpuschi no awina, kas peeder Linkoluschiras semkohpim Birjam no Mi-ras, ne masak kâ 34 mahrzinas willas; no diwi ziteem pa 27 mahrz. no katra. Tik dauds wil-las wehl naw nekad dabuhts.

Latw. Wwischn redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Mihgâ, 31. Maijâ 1881.

Druckts pee J. W. Steffenhagen un behla.